

EIN-STEIN

#ÖSSZEGRÜJTÜNK

43.

**A TOLNAI LAJOS GIMNÁZIUM
DIÁKLAPJA**

Tartalom

- 4-7. Kirobbanó hangulat a TLG-ben
- 8. Tárgyakhoz láncolva
- 9. Ásványok és kőzetek
- 10-11. Körkérdés 1. - Mit gyűjtesz?
- 12. Pic-túrák
- 13-15. Ismeretlen ismerős
- 16. Magyar Zene Háza
- 17. Bakelitlemezek – a retró zenék őrzői?

- 26. A sportág, amit szeretek
- 27. Pic-túrák
- 28-29. A szíjgyártás titkai
- 30. Aranyköpések
- 31. Gasztro-rovat
- 32-33. Angol nyelvű cikkek
- 34. Könyvajánló
- 35-39. Deutscher Klassenzug
- 40. Keresztrejtvény
- 41. Impresszum

18-19. #INSTA

20. Egy drága paksi kirándulás

21. Versek

22-23. Körkérdés 2. - Mit gyűjtesz?

24. Egyiptológiai gyűjtemények

25. Különös rejtély
Egyiptomban 2.

Bevezető

Bár még téli tájat is láthattok legújabb diákújságunk belső borítóján, és lapszámunk több témája is téli eseményhez kapcsolódik, mire az Ein-Stein 43. száma megjelenik, már kitavaszkodott. A tavasz a megújulás évszaka, amikor a természet újra életre kel és színes virágokkal borítja be a tájat. Ahogy ebben az évszakban sokan virágokat gyűjtenek egy csokorba, mások számukra érdekes vagy értékes tárgyakat gyűjtenek. A gyűjtés egy olyan hobbi, amely nemcsak örömet okoz, nemcsak szórakoztató, hanem tanulságos is, hiszen a gyűjtemények megmutatják a világ sokszínűségét és gazdagságát: bélyegek, érmék, könyvek, játékok, művészeti alkotások, sportrelikviák alkothatják gyűjteményünket. A gyűjtés segíthet az embernek kifejezni önmagát, fejleszteni a tudását és a készségeit, kapcsolatokat építeni más gyűjtőkkel és megosztani a szenvedélyét másokkal. Ebben a lapszámunkban is bemutatunk néhány izgalmas gyűjteményt!

A Tolnai Lajos Gimnázium nemcsak a tanárok és a diákok közössége, hiszen sok más ember is részt vesz az iskola életében. Ezek az ismeretlen ismerősök segítik az oktatást, a kultúrát, a sportot és a mindennapi működést. Ebben a számunkban új rovatot indítunk, melyben mindig egy, a gimnáziumban rendszeresen feltűnő ismeretlen ismerőst mutatunk be nektek.

Tavasz van, és a napok gyorsan telnek. Ebben az évben is sok szép és izgalmas eseményen vettünk részt, de most már a végzősöknél az érettségire kell összpontosítaniuk. Bízgatok magatokban és ne adjátok fel! Gondoljatok arra: a kemény munka meghozza a gyümölcsét, és hamarosan mosolyogva tekinthetünk vissza az elmúlt évekre!

Oszkó Katalin

főszerkesztő

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KIROBBANÓ HANGULAT A TLG-BEN

INTERJÚ K. NÉMETH ANDRÁSSAL ÉS NÉMETH GERGELLYEL A HADTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS KAPCSÁN

Hadtörténeti kiállítás nyílt a TLG-ben 2022. december 7-én. A tárlaton I. és II. világháborús tárgyak szerepelnek két tizenkettedikes, K. Németh András és Németh Gergely magángyűjteményéből. Az ifjú kiállítók már évek óta gyűjtik a XX. század történelmének relikviáit, ebből a világháborúk korához kapcsolódó tárgyakat láthat az érdeklődő közönség: rohamsisakok, különböző egyenruhák gombjai, övcsatok, kitüntetések, lövedékek, töltényhüvelyek, bajonetek, gázálcok, lőszeres rakaszok kaptak helyet a kiállításban.

HOGYAN, MIKOR KEZDŐDÖTT, HOGY TÖRTÉNELMI RELIKVIÁKAT GYŰJTÖTÖK?

András: Ötödikes voltam, talán tizenegy éves, amikor a nagypapámnál egy puskadarabot találtam, miközben kiástuk egy fa gyökerét. Megmutattuk Tálosi Zoltánnak, aki mondta, hogy ez egy Mannlicher puskának az alkatrésze. Küldött videókat is, hogy hogyan ásnak ki leleteket a földből. Akkor kezdődött az egész, rögtön össze is szedtem mindent a családban.

Gergely: Én is nagyjából annyi idős lehettem. Nagypaméknál találtam egy tárgyat, amiről a mai napig nem tudni pontosan, hogy micsoda: akkor én azt segítséggel aknagránátként azonosítottam.

MELYIK TÖRTÉNELMI KORSZAK ÉRDEKEL KÜLÖNÖSEN BENNETEKET?

András, Gergely: II. világháború. És leginkább német-magyar téma.

HOGY ZAJLIK A GYŰJTÉS?

András: Tudják a barátaim, ismerőseim és a rokonaim, hogy miket gyűjtök, nyitva tartják a szemüket, és ha találnak valamit, szólnak. De például a leventetáblát úgy láttam meg: egy ház falára volt kiszögezve, becsengettünk, elkértük, megkaptuk. Egy villanykályhát kellett cserébe megszerelnünk: papa megcsinálta, nekem meg lett egy táblám.

Gergely: A tárgyaim nagy részét én is úgy kaptam. Voltunk kint vásárokon is, amit érdekesebbnek találtam, azt megvettem.

INTERNETRŐL IS SZOKTATOK VÁSÁROLNI?

András: Régebben igen, most már nem erre költöm a pénzt.

Gergely: Ez is pénz kérdése, és hogy ért-e hozzá az ember, mert nagyon könnyen átverik: például nem annak írják ki a tárgyak nevét, amik.

MEKKORA AZ AZ ÖSSZEG, AMIT HAJLANDÓAK LENNÉTEK A GYŰJTEMÉNYRE ÁLDOZNI?

András: Az egyik álmom a Gewehr 43-as puska, amely elég újnak számított a maga korában, az volt a sajátossága, hogy a lövés során keletkezett gázt visszavezette, és azzal felhúzta magát, szóval nem kellett felhúzni

kézzel. Ez valamiért tetszik. Erre mondjuk sokat áldoznék, félmillió körül van csak a csöve, mert elég ritka.

Gergely: Én egy teljes magyar egyenruhát szeretnék, ahhoz 6-700 000 Ft környékén lehet hozzájutni.

ÖSSZEDOLGOZTOK A GYŰJTÉSSEN?

Gergely: Még általános iskolában volt, hogy elmentünk egy-két helyre együtt, de különösen nem.

András: Nincs miben összedolgozni. De nem is éri meg: egyik gyűjtő sem dolgozik össze a másikkal, mert úgy nem bővül a saját gyűjteményük. Ez egy önző tevékenység.

A GYŰJTŐK RIVALIZÁLNAK?

Gergely: Igen. Attól, aki például nem ért eléggé hozzá, direkt áron alul akarják megvenni a dolgokat.

András: A nagyok igen. Zsiványság kell hozzá és pofátlanság is kicsit, hogy növekedjen a gyűjtemény. Hallottam olyat is, hogy több gyűjtőnek voltak kiállítva tárgyai, és elloptak egyiküktől valamit.

HOGY VISZONYUL A GYŰJTŐSZENVEDÉLYETEKHEZ A CSALÁDOTOK?

András: Azt mondták, hogy ne robbanjon föl semmi! Apa miatt pedig, aki régész, nem botránkoznak meg rajta. Anya mondja néha viccből, hogy ne vigyek haza mindent, mert kirak. Szóval elég jól kezelik.

Gergely: Nálunk is hasonló a helyzet. Egyszer már én is megkaptam ezt, hogy felrobbanni azért nem kellene. Az elején ferde szemmel néztek rám, hogy miért hozom haza ezeket a tárgyakat, miért gyűjtöm őket, leginkább az áruk miatt. De támogatnak.

A CSALÁDOTOK MENNYIRE TOLERÁLJA, HOGY A HOBBITOK PÉNZBE KERÜL?

András: Nem költök rá olyan sokat, mert mást is szeretnék vásárolni, bőven 100 000 alatt vagyok. Szerintem nem zavarja őket, mert a saját pénzből fizetem.

Gergely: Ha összeszámolom, néhány ezer forintot költöttem csak rá, úgyhogy eddig nem akadtak ki. De amikor mutattam néha, hogy mit szeretnék még, akkor elcsodálóztak az árán.

AJÁNDÉKBA, KARÁCSONYRA, SZÜLETÉS NAPRA, KAPTATOK MÁR RELIKVIÁKAT?

András: Igen, régebben kaptam egy-két kisebb, nem annyira drága dolgot. Meg könyvet, szakirodalmat szoktam kapni háborús témában, mert apa a könyveket tartja fontosnak. Az az alap, mert abból lehet motivációt szerezni, fenntartja az érdeklődést, és a tudást gyarapítja. (Meg zoknit, sampont szoktam kapni..., neem, ezt csak úgy mondom! :))

Gergely: Én kaptam kulacsokat, sisakot, azok közül épp egyik sincs kiállítva, mert nem világháborús témába vágóak.

ANDRIS, EMLÍTETTED, HOGY AZ APUKÁD RÉGÉSZ. TÓLE ERED A GYŰJTŐSZENVEDÉLYED?

András: Igen, ő is gyűjt, de a múzeum számára, szóval neki nincs magángyűjteménye a könyveken kívül, mert abból nagyon sok van itthon (bár trianonos gyűjteménye van). Kiskoromban próbált irányítani, hogy kezdjek el gyűjtögetni valamit.

GERGELY, VOLT OLYAN SZEMÉLY, AKI NAGY HATÁSSAL VOLT RÁD?

Gergely: Régóta érdekelt a 20. századi történelem. Andris előbb jutott hozzá tárgyakhoz, amikor átmentem hozzá, és láttam a gyűjteményét, nagyon megtetszett. De már előtte is nagyon érdekelt a téma.

HOL TÁROLJÁTOK OTTHON EZEKET A RELIKVIÁKAT?

András: Bent van a szobámban. Kivettem egy ruhásszekrényt, egy fából készült polcot hoztam be helyette, arra vannak felrakva a tárgyak. Port kell rólok törölni, de nem éri őket fény, és nem is rozsdásodnak. Régen kint volt a gyűjteményem az udvaron egy faházban.

Gergely: Mivel nekem nincs otthon helyem, bedobozolva tárolom a tárgyaimat.

GYŰJTŐTÖK MÁST IS TÖRTÉNELMI RELIKVIÁKON KÍVÜL?

András: Gyűjtöm a buszjegyeket a tolltartómban, mert a gyűjtőszenvédély

megmaradt. :) Nem mondom, hogy gyűjtöm, de eltettem sok kártyanaptárat, régi lemezjátékokat is gyűjtöttem össze kisebb koromban padlásokról, és a régiségeket is elrakom, az a faház tele van velük otthon. De ezeket nem úgy gyűjtöm, mint a világháborús tárgyakat, annyira nem érdeklődöm irántuk. Csak fáj a szívem kidobni, otthagyni őket.

Gergely: Igazából minden régiséget gyűjtök: szerszámtól kezdve mindent.

VAN LISTÁTOK A TÁRGYAITOKRÓL?

Gergely: Fejben van listám, de nem írtam le.

András: Apa motivált sokszor, hogy írjak katalógust, de nem írtam soha. Mivel fiatal vagyok, még tudom, hogy mit honnan szereztem, de érdemes lenne felírni, mert biztos, hogy el fog veszni. Ha érdekli azt, akinek eladom vagy akivel elcserélem a tárgyaimat, akkor elmondom neki a történetét.

MELYIK TULAJDONOTOKBAN LÉVŐ TÁRGY AZ, AMIRE A LEGBÜSZKÉBBEK VAGYTOK?

András: A levante körzetparancsnoki tábla, mert abból tudomásom szerint öt van az országban, és az enyém elég jó állapotban van a többihez képest.

Gergely: Nekem egy I. világháború utáni vagy Horthy-korabeli rendőrsapka, amit az egyik szomszédunktól kaptam.

MESÉLJ ARRÓL A KÉT TÁRGYRÓL, AMIT CSAK A KIÁLLÍTÁS NAPJÁRA HOZTÁL BE!

Gergely: Mind a kettő családi örökség, a lámpát a nagymamám testvére készítette a háború után, a tintatartóról nem tudok sokat mondani, azt a nagyszüleimnél találtam kiskoromban. Az is a világháborúból marad vissza.

HOGY JÖTT AZ ÖTLET, HOGY KIÁLLÍTSÁTOK A GYŰJTEMÉNYETEK EGY RÉSZÉT A TLG-BEN?

Gergely: Tavasszal egy történelmi előadáson voltunk Szekszárdon a megyei múzeumban Andrissal és Szegletes tanárnővel. Megnéztük azt a kiállítást is, ahol olyan tárgyak voltak kitéve, amelyeknek a felderítésében mi is segítettünk Andrissal (a kiállítás a Közösség, régészet, örökség címet viselte, a tárlat pedig közösségi régészet keretein belül megtalált tárgyakat mutatott be, vagyis szakszerű iránymutatás mellett nem szakmabeliek régészkedtek – a szerk.). Hazafelé tartva merült fel az ötlet, hogy a saját magángyűjteményünk anyagából mi is létrehozhatnánk egy kiállítást a gimiben.

HOGYAN ÉLTÉTEK MEG A KIÁLLÍTÁS SZERVEZÉSÉT?

András: Kihívásként. Sokat tanultam közben, rájöttem, hogy mekkora munka van mögötte. A csapatmunkát is másképp látom, mert nem szoktam így csapatban dolgozni.

Gergely: Új dologként éltem meg. Számomra furcsa volt, hogy ami nekem egyértelmű a relikviákkal kapcsolatban, az másnak nem biztos, hogy az.

MENNYIRE ÉRDEKLŐDTEK A GIMISEK A GYŰJTEMÉNY IRÁNT?

András: A kiállítás megnyitóján egész jókat kérdeztek. Láttam az érdeklődést a többiekén, de nem várom el, hogy mást is érdekeljen, hiszen ez egy speciális hobbi. Ahogy észrevettem, azért jobban érdekelte őket, mint általában az iskolai dolgok.

Gergely: Akit érdekelt, az odajött, kérdezett.

HA LESZ LEHETŐSÉGEK, ISMÉT KIÁLLÍTÁSRA BOCSÁTJÁTOK A GYŰJTEMÉNYETEKET?

András: Igen, mert fontos, hogy ne csak mi lássuk, hanem mások is, mert ekkor van értelme a gyűjtésnek.

Gergely: Igen, egyértelműen.

MIK A TERVEITEK A JÖVŐBEN A GYŰJTEMÉNNYEL, A GYŰJTÉSSEL?

András: Munkalehetőségként nem tekintek rá, nem akarok hadtörténész lenni vagy ilyesmi. A gyűjtést meg akarom tartani hobbinak. Szeretném növelni a gyűjteményt, amíg lesz helyem és időm rá. Van egy-két dolog, amit be szeretnék szerezni, de ez egyre nehezebb, mert egyre több a gyűjtő, mivel sok a világháborús játék, és ez felkelti az érdeklődést a téma iránt. Ezenkívül már nagyrészt korábban összeszedték ezeket a tárgyakat, tehát egyre kevesebb van belőlük, meggy feljebb az áruk is, és ha nincs pénze az embernek, akkor nagyon nehéz tárgyakat beszerezni. Szeretném

növelni a gyűjteményem, de nem hiszem, hogy lesz akkora, mint Tálosi Zolinak van, mert ő 40 évvel korábban született, neki megvan az az előnye, hogy még háborút megjárt katonákkal tudott beszélni, és tőlük összeszedni relikviákat.

Gergely: Vagy sokszor másra használták fel a világháborús tárgyakat: 40-50 évvel ezelőtt például több ezer magyar rohamsisakot vittek be a gyárakba, és azzal merítették az ólmot, mert az bírta egy hétig.

András: Szóval meglesz a gyűjtemény, de nem biztos, hogy olyan nagy lesz. Volt már, hogy elgondolkodtam azon is, hogy eladom, hogy több pénzem legyen. Van olyan gyűjtő, akiről hallottam, hogy zálogba szokta adni a tárgyait, hogyha nincs pénze. Ha látnék valami olyan dolgot, amit meg szeretnék venni, akkor észérvek mentén végiggondolnám, hogy megéri-e: szóval hajlandó lennék eladni a gyűjteményem darabjait. A szívemben ugyanúgy maradna hely számukra, meg ugyanúgy vonzódnék hozzájuk, de ezek csak tárgyak, hogyha meghal az ember, akkor itt maradnak. Ugyanakkor előfordult olyan például, hogy elcseréltem valamit, és fáj a szívem nagyon, vagy elmentem külföldre, és hiányzott a gyűjteményem. De most a kiállítás idején nem hiányzott (igaz, minden nap többször megnézte – a szerk.), bár most már várom, hogy hazavigyem. De el is tudnám adni, mert mi értelme a beteges ragaszkodásnak tárgyakhoz? Persze nem mindent adnék el, lenne, amit meghagynék,

például azt a leventetáblát, amit már többször is említettem, mert az Tamásiból került elő, meg azokat a papírokat, amit egy öreg néni adott: adományozólapok kitüntetésekhez, a férjéé volt, rám bízta. Azt nem adnám el, pedig azért is jó pénzt lehetne kapni, de rám bízta, én meg adjam el? Az milyen dolog? A családból származó dolgoktól sem válnék meg.

Gergely: Én meg olyan vagyok, hogy ezeket a tárgyakat el nem adnám semmi pénzért! Biztos gyarapodni a fog a gyűjteményem valamilyen szinten, egy pár dolgot be szeretnék szerezni, nem tudom, hogy ebből mi fog sikerülni.

KINEK AJÁNLANÁTKOK GYŰJTŐ TEVÉKENYSÉGET?

Gergely: Vagy megfogja valamilyen téma az embert és elkezd gyűjteni, vagy fegyverrel sem lehet rá kényszeríteni.

András: Szerintem ez kialakul.

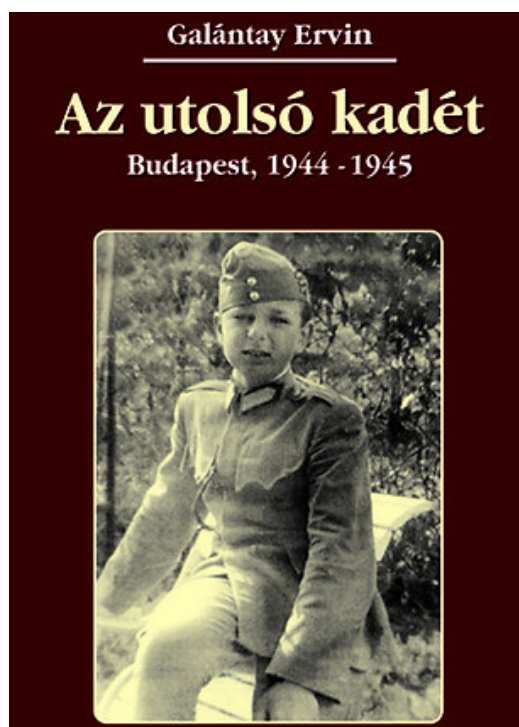
MI A JÓ A GYŰJTÉSSEN?

Gergely: Az, hogy lesz az embernek egy gyűjteménye, amelynek a témájáról sokat tud.

András: Szerintem semmi. Igazából csak hátrányokkal jár, mert sok hely kell a gyűjtött tárgyaknak. Nem akarok senkit rábeszélteni arra, hogy háborús tárgyakat gyűjtsön, mert akkor csak a vetélytársam lenne... értelemszerűen.

/Oszkó Katalin 12. A/

KÖNYVAJÁNLÓ

GALÁNTAY ERVIN: AZ UTOLSÓ KADÉT BUDAPEST 1944-1945

Galántay Ervin könyve egy visszaemlékezés Budapest ostromáról. Ez azért érdekes, mert egy gyerekről beszélünk, aki fiatalon szembesült a háborúval. Tízennégy éves kadétként az elejétől a végéig részt vett az ostromban, az ostromgyűrű bezárulásától egészen Budapest szovjet elfoglalásáig. Futár-feladatokat látott el, meg valamilyen szinten harcolt is, de azért vigyáztak rá, mivel nagyon fiatal volt. A budai várból való kitörésben nem vett részt, hanem elbújt egy pincében.

Felnőtt módra gondolkodik, nagyon sok történetet mond el, pontosan meséli el az eseményeket, ezért sok hadtörténész hivatkozik rá. Rajzokat készített az akkori fegyverekről meg utcákról, és mivel pesti volt, az összes utcát ismerte. Naplót is vezetett a háború eseményeiről, az meg is maradt, ez alapján készült a visszaemlékezés.

Nekem ez a könyv az egyik kedvencem, a hadtörténelem iránt érdeklődőknek ajánlanám, és azoknak, akiket Budapest története foglalkoztat. De akit nem hoz lázba egy háborús téma, annak is érdekes lehet ez a könyv, mert nem unalmas, nem szakszöveg.

/K. Németh András 12. B/

TÁRGYAKHOZ LÁNCOLVA

AVAGY A KÉNYSZERES GYŰJTŐSZENVEDÉLYRŐL

Bizonyára mindannyian gyűjtöttünk valamit életünk során, vagy kerültünk olyan emberekkel ismeretségbe, akik hobbiból egy adott tárgyat gyűjtöttek. Gyerekkorban a gyűjtés a valóság feldolgozásának, megértésének módja, amikor azt próbálgatjuk, mi mihez hasonló, hogyan csoportosítható. Felnőtték számukra értékesnek, különlegesnek vélt tárgyakat gyűjtenek: megszerzésük sikert jelent, birtoklásuk örömet okoz, gyönyörködtet. Ez a jelenség nem összekeverendő viszont az obszesszív-kompulzív zavarral (ocd), a kényszerbetegségből eredeztethető gyűjtőszennvedéllyel, mely manapság egyre gyakoribb. Míg a hobbigyűjtő tisztában van gyűjteménye összes elemével, folyamatosan pakolássza, rendezgeti azt, a beteges gyűjtő esete teljesen különbözik ettől.

Az efféle szorongásos gondolatok által uralt emberek agyában egy, a kényszerhelyzetekben abnormálisan jelentkező aktivitást fedeztek fel, mely magyarázat viselkedésükre. Ez esetben ez a döntéshozatali folyamatban okoz zavart: a beteg attól fél, hogy egy adott tárgy kidobásával hibát követ el. Pszichológus véleménye szerint a legmeglepőbb az ilyen embereknél az, hogy a tökéletességre törekszenek, hisz egy adott "érték" kidobásával elkövetett hiba lényeges önértékeléscsökkenéshez vezethet a "hibát elkövetőnél." Ebből következik, hogy a beteges gyűjtőnek fogalma sincs gyűjteménye elemeiről, melyek általában nem összefüggő tárgyak, eszközök, mint ahogy azt a hobbiképpen gyűjtőknél tapasztaljuk. Egy tárgy értéke jelentősen megnő

abban a pillanatban, mikor a kidobására kerül a sor. Ez is hozzájárul a kínzó szorongásos folyamathoz, melyben a beteg önharcban próbálja eldönteni, hasznos-e még számára az a sokszor még talán szemétnek sem méltó tárgy.

Egy ilyen emberrel egy háztartásban élni bizony nem lehet könnyű, s mint említettem,

egyre több embert terítenek le az efféle kényszerszorongások. Lehetséges valahogy segíteni, enyhíteni ezeket az önmarcangoló gondolatokon? Először is fontos, hogy megértsük a kényszeresen gyűjtő helyzetét is, hisz teljesen biztos, hogy ez nem egy, a szerettei ellen irányuló cselekvés, csupán egy kényszer. Nem szabad letámadni, hisz nem fogja érteni a számára "természetes" dolog mögött rejlő problémát. Fontos a türelem, hisz szakember bevonása nélkül több mint valószínű, hogy nem lehet megszabadulni a betegségtől. Ahhoz, hogy a beteg beismerje, ő tényleg beteg, általában egy hosszú, bizalommal kiépített folyamat segít hozzá.

A kényszeres gyűjtés egyre több ember, s ezáltal család életét nehezíti meg. A gyűjtés egy bizonyos pontig egészséges, kellemes hobbi, de nem szabad átesni a ló túloldalára!

Források: https://divany.hu/szuloseg/2012/06/21/gyutoszenvedely_gyerekkorban/
<https://tilos.hu/episode/teszt-es-lelek/2016/12/11>

/Nagy Brigitta 12. A/

/Rajz: Bocsor Ágnes 10. A/

ÁSVÁNYOK ÉS KÖZETEK

Már az őskorban alkalmaztak ásványokat, kőzeteket eszközkészítéshez, falfestéshez vagy díszítéshez. Az egyiptomiak gyakran festékeket és szobrokat készítettek belőlük. Az ásványokról már ekkor úgy gondolták, hogy védelmező, egészségmegőrző vagy más szerencsehozó hatásuk van. Egy ókori görög filozófust, Theophrastust tekintjük az elsőnek, aki elindította az ásványtant, *A kövekről* című könyve mutatta be az athéniak által használt ásványokat. A római író, Plinius *Historia naturalis* című munkájában, öt könyvben mutatta be az ásványokat.

Sokan ma is hisznek az ásványok gyógyerejű hatásában, mások versenyezni járnak gyűjteményükkel, vagy börzéken, rendezvényeken mutatják be őket, esetleg csak hobbiszerűen gyűjtik a kőzeteket kinézetük, szépségük miatt.

MALACHIT

Koncentrikusan világos- és sötétzöld csíkok jellemzik. Gyakran hamisítják, mely könnyen felismerhető a túlságosan eltérő zöld és fekete színek miatt. Már az ókori Egyiptomban is ismerték: az egyiptomiak számára az újjászületést, a növényeket és a termékenységet jelképezte. Szobrokat és festékport készítettek belőle, de akár játékokat és koporsót is. Gyakran alkalmazták sminkként: a malachitot porrá őrölték, melyet vízzel vagy állati zsiradékkal keverték össze; Kleopátra is többször használhatta. Azonban a szemnek b e t e g s é g e t okozott hosszú távú használata, ugyanis a malachit mérgező, 70%-ban t a r t a l m a z h a t réz-oxidot.

KŐSÓ

Az üledékes kőzetek közé sorolják. Külsője ködös, némileg átlátszó. Nagyon gyakori, mivel a só természetes formája. Világszerte a kősó nagy részét őrlés után ételízesítőként alkalmazzák vagy ételek tartósítására (pl. tökehal). Vegyiparban is gyakran előfordul. Sok helyen a sóval olvasztják fel a jeget vagy havat az utakról.

FLUORIT

Az egyik legszínesebb ásvány, ugyanazon példányoknak lehet több színe is egyszerre. Ezt a jelenséget olyan apró hibák okozzák, melyek

lehetnek természetes vagy mesterséges b e a v a t k o z á s o k . Színe lehet kék, zöld, sárga, bíbor, barna, de előfordulhat színtelenként vagy akár feketeként is. Nagyon törékeny, könnyen karcos. Hidrotermális lelőhelyeken található, viszonylag alacsony, legfeljebb 200°C-os hőmérsékleten képződik. Az ókori Egyiptomban szobrok vagy szkarabeuszok készítésére használták. A kínai kultúrában több mint 300 évig használták szobrokhoz. A hindu kultúrában amuletteket készítettek belőlük. Mostanság vázák, gyöngyök és csiszolatok készülnek belőle.

SZELENIT

Egyike annak a négy kristályszerkezetnek, amelyet gipsz is tartalmazhat. Átlátszó kristályokból áll. Nagyobb példányok megjelenhetnek geódákban, üreges kőzetekben vagy barlangokban is. A Római Birodalomban is ismerték, ahol üveg pótlására vagy lámpa készítésére alkalmazták. A belőle készült ablakok tekintélyt és fényűzést szimbolizáltak. Áttetsző, fehér vagy narancssárga színben fordul elő. Megfogni óvatosan szokás, ugyanis szállaként kisebb darabok a bőrbe állhatnak. Könnyen beszerezhető, jelenleg kőbányákban termelik ki, és közönséges gipszként használják.

SZELENITRÓZSA

Szintén a négy ásványhoz tartozik, amelyek gipszet tartalmaznak. Üledékes kőzet, mely tavak vagy egyes tengerek partjánál az oldott sók kristályosodása következtében alakul ki. Száraz területeken ez az ásvány homokszemcsés virágok formájában is előfordulhat, ezt nevezik selenittrózsának. Kristályai 12 méterre is megnőhetnek. A 18. században kísérleteztek vele műtrágyaként is.

Források:

- Ásványok, Hachette magazin
- Tímár Szabolcs: Drágakövek
- Koch Sándor – Sztróky Kálmán: Ásványtan

/Gmehling Fanni 11. B/

KÖRKÉRDÉS 1.- MIT GYŰJTESZ?

12. ÉVFOLYAM:

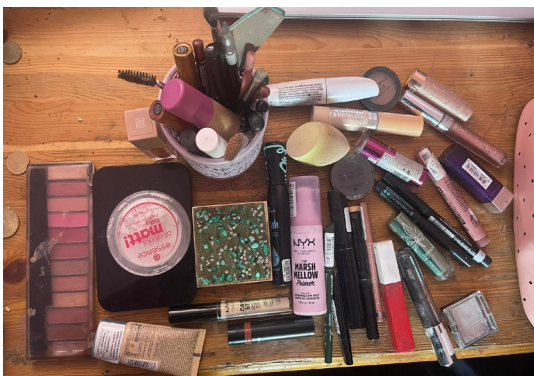

szeretném, ha ez a jövőben gyarapodna.

Aczélos Adrienn: Körülbelül egy éve kezdtem el a márkás ruháim céduláit gyűjteni. Jó érzés őket megőrizni, szuper emlékek számomra. A jövőben is mindenképp szeretném őket elteni.

Torma Anna: 8 éves koromtól gyűjtöttem szalvétákat, amit az unokanővérem mintájára tettem. Mappában tároltam őket és örömet okozott, hogy lapozgathattam és megcsodálhattam újból és újból. Sajnos csak gyerekként élveztem ezt, és 12 éves koromban abba is maradt ez a gyűjtögetés.

Raczkó Anna: Megszállottan gyűjtöm a sminktermékeket és nagyon szívesen sminkelek is. Nekem ez kreatív önkifejezést jelent és terápiás hatása is van.

Deres Violetta: Szívesen gyűjtöm a jegyeket, ez alatt mindent értek, ami jegy: busz-, metró-, vonat-, színház-, mozi-, koncertjegyek. Az emlékek megőrzése képpen őrzöm őket, és nagyon jó érzés tölteni el, amikor ránézek, és tudom, mikor és merre jártam.

Strehli Dávid: Mindig is érdekelt a történelem, azon belül a szovjetek témaköre, ezért 6 éve elkezdtem gyűjteni a szovjet, szocialista érméket. Körülbelül 50 darab van, de

Kótai Benedek: Nyolcadikos korom óta gyűjtök sörös dobozokat a világ minden tájáról. Körülbelül 120 egyedi és különleges darab található a gyűjteményemben. Amelyekre a legbüszkébb vagyok, azokat Japánból, Törökországból és Portugáliából szereztem. Amit a legérdekesebbnek találok, az egy orosz sörnek a doboza, ami 1 literes és 10%-os alkoholtartalmú sör volt benne.

Agancsokat is gyűjtök, csak azokat eladom. A gím- és a dámszarvasbikák áprilisban kezdik hullatni az agancsaikat: az idősebb egyedek korábban, a fiatalabbak később. A hullott agancsból a vadásztársaságok nagyon sok információt tudhatnak meg az állatokról, például, hogy a következő évben az egyik egyed még nagyobb agancsot fog felrakni vagy éppen gyengébbet, mivel sérült vagy idős. Valamint ezekből az agancsokból lehet nagyon sokféle dísz tárgyat vagy akár használati tárgyat is készíteni. Általában csillárokat vagy állólámpákat és a vadászok egyik legfontosabb és nélkülözhetetlen eszközét, a vadászkes nyelét készítik belőlük.

Kreszl Nóra: Bármerre járok, mindig forgatok egy emlékérmét, ha lehetőségem van rá. Jó érzés őket megőrizni és bármikor visszaemlékezni, milyen szép helyeken jártam. A jövőben is szeretném ezt folytatni, remélem még bőven gyarapodni fog a gyűjteményem!

Mátis Rebeka: Dobozokat gyűjtök körülbelül 3 éve újrahasznosítás céljából. Eddig kifizetődő volt és környezetbarát, ezért a jövőben is folytatni szeretném.

Oláh Zoltán: Egyeseket. :-)

Berényi Balázs: Gyűjteményem régebbi darabjait apukámtól és bátyámtól kaptam, majd én folytattam a konzolok és a hozzájuk tartozó játékok gyűjtését. Gyűjtőszendvélyem még mindig tart. Ha az időm engedi, még mindig szívesen játszom a régebbi játékokkal is.

Tillmann Vivien: Szerencsésnek mondhatom magam, amiért már egész sok helyen jártam az életem során. Az utazásaim alkalmával mindig vásárolok képeslapot, és egy falra kirakva őrzöm őket. Ezen a falon rengeteg képeslap van Magyarország szinte minden nagyvárosáról és turistalátványosságairól. Ezen kívül Ausztriából, Szlovéniából, Erdélyből, Szlovákiából, Olaszországból, Horvátországból, Bulgáriából, Németországból és Görögországból is vannak képeslapjaim. Ezt a hagyományt a szüleim kezdték el, mikor én még kisgyerek voltam, de most már én is szívesen teszem.

10. ÉVFOLYAM:

Schäffer Edina: Nekem Topjoy-kupakgyűjteményem van. Kezdetben a benne lévő üzenetek miatt tartottam meg egy-kettőt, mára már pedig tudatosan elteszem őket. Körülbelül egy cipősdoboznyi kupak, amit eddig összegyűjtöttem.

Bán Míra: Ruhacímkeket gyűjtök. Azért teszem ezt, mert manapság már vannak belőlük nagyon szépek és érdekesek. Igazából már csak megszokásból gyűjtöm őket, és egy dobozban tárolom az összeset.

Lusinszki Fruzsina: Körülbelül 7-től 14 éves koromig gyűjtöttem a karszalagokat rendezvényekről. Jó volt őket elrakni emlékebe, és általában rá is írtam, hogy mikor, kivel és hol voltam, ahol az adott karszalagot szereztem. Évek múltán már gyerekesnek tartottam ezt a gyűjtögetést, ezért kidobtam az összeset.

Horváth Nikoletta: Régen gyűjtöttem energiatároló dobozokat, de csak egy évig.

Akkoriban ez volt a divat, ezért én is mindig kiraktam a szekrény tetejére. Valójában azonban nem volt meg a gyűjtőszellem bennem, ezért egy év múlva kidobtam őket.

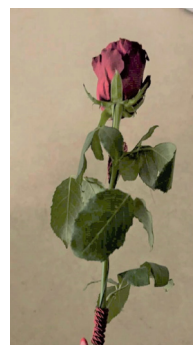
Szakács Borbála: Mindig, miután hazatérek egy vonatútról, elteszem a jegyet. Körülbelül egy éve kezdtem csak el, de mindenképp szeretném a jövőben is gyűjteni őket. Azt gondolom, ez évek múlva egy nagyon szuper emlék lesz egy-egy utazásról.

Bocsor Ágnes: Kiskorom óta gyűjtöm a plüssállatokat. Természetesen elsősorban azért gyűjtöm őket, mert nagyon aranyos kis állatkák. Körülbelül már 100 darab díszíti az ágyam szélét és a szobám polcait. A jövőben is szeretném ezt folytatni, és minél aranyosabbakat gyűjteni.

Tamási Melinda: Nagyon szeretek festeni, ezért tömördek mennyiségű ecsetem is van, amiket előszeretettel használok is. Gyakran kerülnek a kezembe, ezért minél többet szeretnék a hobbim jelképeként. Körülbelül 40 darab van jelenleg a készletemben.

Nyúl Piroska: A hobbim a lovaglás. Nagyon szeretem ezt a sportot, és a jövőben is szeretném űzni. Ehhez kapcsolódóan szeretnék majd nyeregalátéteket vásárolni. Nagyon szépnek találok őket, de sajnos drágának is, ezért csak a jövőben szeretném őket gyűjteni. Remélem egyszer saját lovaim is lesznek, és fel tudom az alátéteket használni.

Simon Réka: Körülbelül fél éve díszítik a szobámat különböző virágok. A barátomtól kapott virágokat gyűjtöm. Természetesen ezek nagyon jó emlékek számomra a szerelmünkről, és ezen felül nagyon jól néznek ki és tetszenek, mint dekoráció. A jövőben is szeretném megtartani a tőle kapott virágokat.

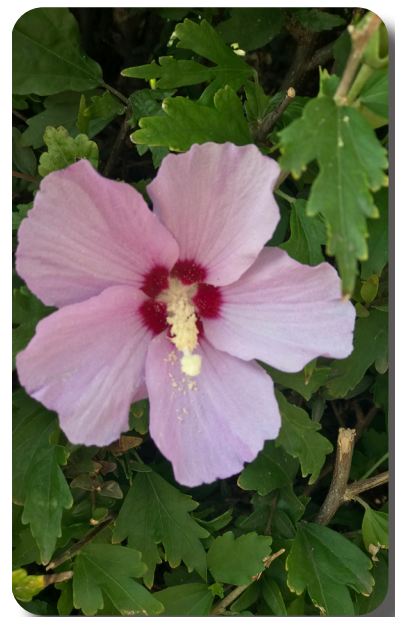
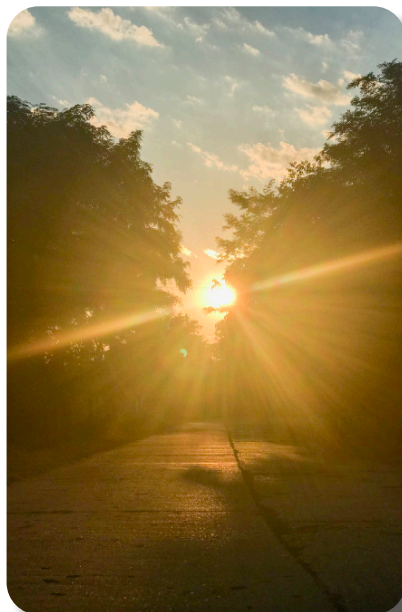
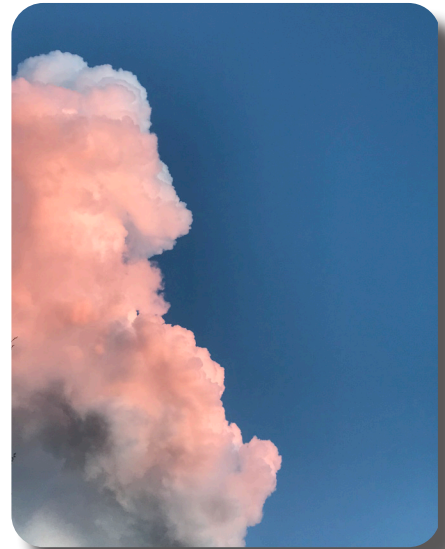
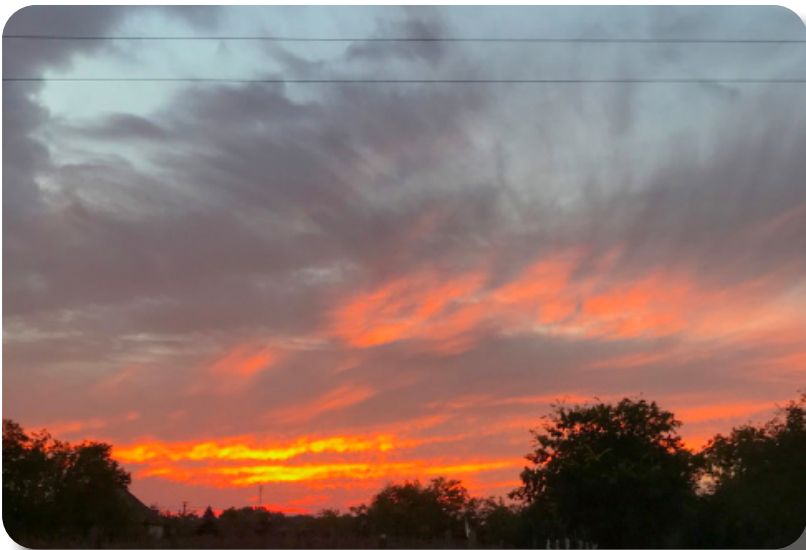
összegyűjtötte: Tillman Vivien 12. A/

PIC-TÚRÁK

Amióta tudom kezelni a fényképezőgépet és az okostelefont, azóta próbálok megörökíteni azt a látványt, amiről úgy gondolom, később is szívesen megnézném. Ezalatt bármilyen tájat, virágot, állatot, természeti jelenséget értek. Határozottan állítom, hogy a képek a legtöbb esetben nem adják vissza azt a csodálatos világot, amit a két szemünkkel láthatunk, ennek ellenére próbálkozni ér!

/Tillmann Vivien 12. A/

ISMERETLEN ISMERŐS

INTERJÚ LÖNHÁRD FERI BÁCSIVAL

Feri bácsi, a Gyönki TV szerkesztője a TLG minden érdeklődésre számot tartó eseményén részt vesz kamerájával. Feri bácsit mindenki ismeri. Vagy mégsem? Ez a kérdés akkor merült fel többekben is, amikor decemberben a rajzos kiállítás megnyitóján átállt a kamera túloldalára, és tartalmas gondolataival ámulatba ejtette a közönséget. Tette ezt nemcsak a megnyitón, hanem utána az alkotókkal folytatott beszélgetésen is, ahol kiderült, Feri bácsi nagy tudással bír a festményekről, és ez igazán váratlanul ért minket, diákokat.

Ekkor határoztuk el, hogy az Ein-Steinben meginterjúvoljuk a gimnáziumban rendszeresen feltűnő ismerőseinket, hiszen úgy tűnik, nem kellően ismerjük őket. A sort Lönhárd Feri bácsival kezdjük, akit mindenki ismerni vél a gimnáziumban és Gyönkön is. Vagy mégsem? Interjúból kiderül!

MESÉLJEN MAGÁRÓL RÖVIDEN!

Nagycsaládba születtem egy Somogy megyei, ma már a térképen sem lévő pusztán. A szüleim 6 gyermeket neveltek itt. Az apám az erdőn dolgozott, ám szorgalmának köszönhetően erdész iskolába küldték, aztán erdészként is ment nyugdíjba. Anyám háztartásbeli volt, mint annyian akkoriban, bár 6 gyerek mellett, ha lett volna is munkalehetősége, aligha tehette volna. Az alsó tagozatot is itt végeztem, a pusztai egyetlen tantermes és tanerős iskolában. Aztán elköltöztünk Mesztegnyőre, és már átlagos általános iskolában végeztem, majd a marcali gimnáziumba kerültem. Elég jó eredménnyel érettségiztem, és pedagógiai főiskolára jelentkeztem Pécsre, magyar-történelem szakra. Itt ugyanúgy, mint az érettségin, írásbeli és szóbeli felvételi vizsgát kellett tenni akkoriban. Eredményeim alapján nem vettek fel egyenes ágon, de lehetőséget adtak fellebbezésre. Nem éltem vele, munkát kerestem.

Kis kitérő után földmérőként kezdtem el dolgozni, és ezt 7 évig folytattam, közben elvégeztem egy 2 éves szaktanfolyamot, amivel technikusként dolgozhattam. Még építésvezető is voltam két és fél évig, de ezt nem igazán éreztem magaménak. Egy véletlen folytán a fülembé jutott, hogy falunkban főállású népművelői státuszt létesítenek, és annyit mondtam az akkori tanácselnöknek, hogy ha nincs alkalmasabb jelöltjük, szóljanak, és szívesen váltok szakmát. Szóltak! 1972. szeptember 1-jétől kezdtem el ebben dolgozni, majd felvételiztem a főiskolára, és levelező tagozaton szereztem oklevelet népművelő-könyvtárosként.

1975. augusztus 16-tól kezdtem meg gyönki működésemet az itteni művelődési házban feleségemmel együtt, ugyanis itt lakást biztosítottak és együtt is dolgozhattunk.

Igazán mozgalmas évek voltak azok! Ami a legfontosabb: hagytak dolgozni. Azt gondolom, hogy igazi aranykor volt! Ebben a két évtizedben szerveztünk ifjúsági klubot, táncsoportot, nyugdíjasok klubját, szövő szakkört, gyerekklubot, német gyerekklubot, gyöngyfűző- és bábszakkört, fotószakkört, több jogosítványszerző- és szabástanfolyamot, növényvédő tanfolyamokat, elindítottuk a borversenyt, voltak színházi és ismeretterjesztő előadásaink, irodalmi előadóesteket szerveztünk, természetesen voltak könnyűzenei koncertjeink, évente néhány bál, gyermekszínházi előadásaink és komolyzenei rendezvényeink is. Az akkoriban éledő diszkó-korszakban magam szolgáltattam a zenét, vagy némelyik klubtag esetleg. Ez évekig rendszeres szombat-vasárnap esti program volt. Kezdetben fotó, majd a jelenlegi helyre költözött intézményben képzőművészeti kiállításokat is szerveztünk, kiemelkedő alkotók részvételével. Az iskolából és a gimnáziumból érkező csoportos látogatók számára tárlatvezetést tartottunk. 1983-ban nyitottuk meg a tájházat, amelyet ma is ez az intézmény működtet. Abban a 20 évben több filmklubot szerveztünk, külön a gyerekek számára, és más tematikával a felnőtteknek is. Rendszeresen vetítettem filmet azokon a településeken, ahol bezárt a mozi, de volt filmre igény, elsősorban Szárazdon és Miszlán, és mellettük a szociális otthonban is

hosszú éveken át. Közben asztalitenisz csapatot szerveztem, vezettem a szakosztályt, és játszottam is a felnőtt csapatban 10 évig. 1984-től 2001-ig a helyi horgász-egyesület elnöke is voltam. 1989-ben viharos gyorsasággal az akkor alakult Közgűjteményi és Közművelődési Szakszervezet elnökségében kötöttem ki, ahol az első soros-elnök váltáskor engem választottak elnöknek a következő időtartamra. Mindeközben persze idehaza is végeztem a munkámat. 1992-ben, május elején indítottam a helyi tv-t, amelyet ma is működtetek.

Napra pontosan 20 évig voltam az itteni Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója, amikor átszervezés miatt megszűnt az állásom. Akkor az éppen megüresedett tolnai Művelődési Központ és Könyvtár igazgatói állására adtam be pályázatot, amit 7 pályázó közül én nyertem el. Ide jártam át naponta, majd 50 km-re 3 és fél évig. Időközben idehaza nyílt egy munkalehetőség. Ehhez szakmát is kellett váltani. Az újonnan létrehozott gyermekjóléti szolgálatba jöttem családgondozóként, és 52 évesen újra beültem az iskolapadba. Két évvel később egészségfejlesztő mentálhigiénikusként végeztem, azt is természetesen levelező képzésben, munka mellett. A semmiből kellett felépíteni, persze a törvény mentén ezt a segítő tevékenységet. A családok életének segítése - sértés nélkül - embert próbáló feladat volt. Innen mentem nyugdíjba 2007-ben. Sosem mondtam ebben a munkakörömben sem, hogy lejárt a munkaidőm!

HOGYAN KERÜLT GIMNÁZIUMUNK ÉLETÉBE?

Ha nem is az első, de a második utam ide vezetett, amikor Gyönkön elfoglaltam az állásomat. Kitűnő kollektívát, és jó ismerősöket is szereztem itt, sőt, két évig még óraadó is voltam a 80-as évek elején, az akkor indított „Fényképezési alapismeretek” című fakultációs tárgyat tanítottam a Művelődési Ház foto-labor háttérével. Izgalmas kitérő volt. Akkoriban a Tolna Megyei Népújság helyi és körzeti tudósítója is voltam, és abban az időben az újságírás úgy működött, hogy részt vettem egy eseményen, készítettem filmre fekete-fehér fotót, azt előhívtam, és amíg megszáradt a film, megírtam írógéppel a tudósítást, aztán elkészítettem a papírképet, megszáritottam, és irány a szekszárdi szerkesztőség, kezdetben motorral, később autóval, másnap meg lehetett olvasni a cikket!

A TLG-SEK ÚGY ISMERIK ÖNT ELSŐSORBAN, HOGY FELVESZI A RENDEZVÉNYEINKET A GYÖNKI TV SZÁMÁRA. HOGYAN KEZDŐDÖTT A MŰSORKÉSZÍTÉS, MILYEN TAPASZTALATOKRA TETT SZERT EZZEL KAPCSOLATBAN AZ ÉVEK SORÁN?

Az én életemben gyakran előfordult, hogy volt egy szándékom, de az élet más lehetőséget adott helyette, mert közbejött a véletlen. Ebben az volt a véletlen, hogy az akkori egyik képviselő Kölesden megfordulván elmondta, hogy ott van már helyi TV is! Jó lenne nekünk is csinálni egy ilyent. Egyből rám gondoltak, és meg is bíztak vele. Vettem egy kamerát, egy állványt, s mivel videó-készüléke már volt a Művelődési Háznak, hát nekiláttam, hogy mit tudok kihozni a dologból. Előtte még egy kis, helyi stúdióban sem jártam, mindent a saját bőrömmön kellett kiszervenem, de azóta is készítem az adásokat. Eleinte persze technikailag is, és tartalmilag is gyermeketegnek tűnő műsorokat készítettem, de dokumentumértékük ma is vitathatatlan. Két munkatársam ma is a segítségemre van a kezdetektől: Bakonyiné Wiedemann Andrea és Majnay Klára, akiknek nem tudok eléggé hálás lenni munkájukért és kitartásukért.

MIÓTA LÁTOGATJA ISKOLÁNK KÜLÖNBÖZŐ ESEMÉNYEIT?

Mondhatom bátran, hogy immár 48 éve figyelemmel kísérem ennek a nagy múltú intézménynek az életét. A 200 éves évfordulót már végig videóztam, és erről a felvételeket átadtam a gimnáziumnak. Ahová hívnak, oda ma is szívesen elmegyek, és dokumentálom azt az eseményt!

MEGDICSÉRTE AZ EIN-STEIN #HATÁRTALANUL SZÁMÁT. MIÉRT? KÖTÖDIK ERDÉLYHEZ?

Igen, kötődöm, bár nem ezért dicsértem meg a szerkesztőséget! Sokkal inkább azért, hogy sikerült egy színes, változatos számot készíteni úgy, hogy szinte csak a fő téma uralta azt a lapszámot. Ami meg a kötődésemet illeti: a szüleim meg négy testvérem is Erdélyben látta meg a napvilágot, a Keleti-Kárpátokban, a hajdani Csík megyében, Gyergyótölgyesen. Apai rokonságom teljesen ott is maradt. Csak egy érdekesség: a gyulafehérvári püspököt, aki 1882-97 között misézhetett a katedrálisban, és akit édesapám távoli atyafiának tartott, és aki az ő édesanyját is bérálta, éppen úgy hívták, mint apámat és engem. Nekem gyerekkoromban hallott minden mesém és fabulám Erdélyről szólt, nem véletlen, hogy érdekel Erdély. Különleges helye a világnak és érdekes színfoltja a magyar kultúrának is.

DECEMBERBEN ÚJ OLDALRÓL ISMERHETTÉK MEG A GIMNAZISTÁK: A DIÁKRAJZOKBÓL ÁLLÓ KIÁLLÍTÁST NYITOTTA MEG. MILYEN A KAPCSOLATA A KÉPZŐMŰVÉSZETTEL?

Hát ami azt illeti, ez az oldalam is eléggé régi! Szerény becslésem szerint mintegy 350-400 kiállítást nyitottam meg eddig, a Hortobágytól Kaposvárig, Budapesttől Várpalotáig, és Szekszárdtól Pécsig. 1981-ben rendeztem az

első festménykiállítást, a kiállító pedig nem más volt, mint Kurucz D. István, Kossuth- és Munkácsy-díjas, érdemes és kiváló művész, volt főiskolai tanár. Aztán követte még több tucat alkotó, legtöbbször kitűnő személyes kapcsolatot is ápoltam, sajnos sokan már eltávoztak az örök festőállvány mellé. Bejáratos voltam a Képzőművészeti Főiskolára, és a Török utcai Képzőművészeti Gimnáziumba is. Az ezekben tanító alkotók közül többjüknek szerveztem gyönki bemutatkozási lehetőséget. Azt vallottam, hogy a gyönki embereknek a legjobb dukál a művészetekből is. Akkortájt a gimnáziumba kb. 220 diák járt, és az általános iskolába is több mint 500. Az ifjúság művészeti nevelését mind a mai napig kiemelkedő fontosságúnak tartom, mert aki fiatalon nem találkozik vele, később nem biztos, hogy keresni fogja.

MI A FELADATA A BÁRKA MŰVÉSZETI SZALON VEZETŐJEKÉNT?

A „Bárka” 1996 tavaszán alakult meg Tolnában, akkor épp ott dolgoztam. Egyesületként működik, és ennek megfelelően kell működtetni. A vezetőséget öten alkotjuk. Két fő alapvetel követünk: az alkotó ember iránt kötelező tisztelet, és a közönség, a néző előtti alázat. Általában havonta összehívom a tagságot, ha nincs sürgető más ok, eltervezzük és szervezzük a közös kiállításainkat, nyári és év közbeni képzőművészeti táborainkat, eljárunk tagtársaink kiállításainak megnyitójára, ápoljuk közönségkapcsolatainkat, no meg véget nem érő beszélgetéseket folytatunk egymással. Intézzük a hivatalos- és pénzügyeinket, rendszeresen cseréljük állandó kiállítóhelyünk képanyagát. Ezt most a szekszárdi Városházán látja az oda látogató vagy keresheti meg az érdeklődő. Többször vettünk részt jótékonyági akciókban, utoljára az Udvari evangélikus templom megmentésére szerveztek ilyent.

MIT TANÁCSOLNA ÜGYESEN RAJZOLÓ, FESTŐ DIÁKOK SZÁMÁRA, HOGYAN KÉPEZZÉK MAGUKAT?

A tehetség, ha valós, és nem csak remélt, előbb vagy utóbb utat talál magának. Mint azt fentebb is érzékeltettem, ha lehet, a legjobbtól kell tanulni. Ebben a korban könnyű még az, ami később nehezebb. Talán a terelgetést is jobban elfogadja az ifjú. Mert bármennyire is gondolná, alig tud valamit a művészetekről, a festésről, a grafikáról. Ez egy nagyon széles út! Ha sikerül megtalálni a leginkább testhez álló alkotói stílust, akkor menni fog! No, és rajzolni, rajzolni, rajzolni, mert ez az alap!

TÖBB KIÁLLÍTÁST IS RENDEZETT, SZERVEZETT. MELYIK VOLT SZÁMÁRA AZ, AMI NAGYON MEGFOGTA?

Erre a kérdésre nem igazán tudok válaszolni, mert mindegyikhez más és más emlékek

kötnek. Egy szülő, akinek több gyermeke van, mindegyiket nagyon szereti, és mindegyiket másként nagyon. De ha szabad valami általánosat mondanom, amit minden kiállításban megtapasztalhattam: azt a mély emberséget, amivel a kiállítók, és a közönség nagyobbik fele megajándékozott a rendezvény során, legszebb emlékeim között tartom számon abban a reményben, hogy nincs vége még!

JANUÁRBAN KAPOTT EGY KITÜNTETÉST, A MAGYAR KULTÚRA LOVAGJA CÍMET. MIVEL ÉRDEMELTE KI EZT AZ ELISMERÉST?

Azt nem tudom, hogy kiérdemeltem-e, azt igen, hogy odaítélték, mégpedig az „A Falvak Kultúrájáért Alapítvány.” Persze sosem fogom a címet a nevem után biggyeszteni. Az oklevelemben az szerepel, hogy „A közművelődés fejlesztése érdekében kifejtett életművéért.” S mivel ezt nem hatalmi struktúra adta, hanem kvázi a kultúra többi munkása, hát köszönettel fogadtam.

MIT JELENT EZ A DÍJ ÖN SZÁMÁRA?

Sosem gondoltam arra, hogy na, ezt csináljuk, mert valamikor majd talán kitüntetnek érte. Nyilván, megérvén a több mint háromnegyed évszázadot, magam is összegzem néha az eddigi életemet. Végül csak három olyan dolgot találtam az életemben, amely biztosan nem valósult volna meg nélkülem, - mert minden, amit tettem, ha másként is, de valamilyen formában megoldódott volna. Ezek pedig: a Vénusz-szobor, a „Tolna megyei művészetért” ezüst plakett, amelyből 20 év alatt 100-at adtunk át, és a „Bárka” Művészeti Szalon.

Az egész életemnek pedig van még egy nagy ajándéka. Olyan emberekkel ismerkedhettem meg, akikkel az „átlagember” nem, és akikkel szót váltani, nemritkán hosszas beszélgetéseket folytatni, véleményt cserélni, kérdezni, egymásra figyelni, önmagában is kitüntető. Ami pedig a valós kitüntetést illeti: az a legnagyobb kitüntetés, hogy mindezt én végezhettem el!

/az interjút készítette: Oszkó Katalin 12. A/

MAGYAR ZENE HÁZA

A Magyar Zene Háza egy egészen friss kulturális központ, 2021-ben nyitotta meg kapuit Budapesten, a Városligetben. Az épület rendkívül modern, tervezője a természetből és a zenéből is merített inspirációt. A cél az volt, hogy a természet és az épített környezet közötti határok elmosódjanak: így a falak üvegből készültek, az álmennyezetben faleveleket mintázó elemek találhatók. A tetőt a hang rezgése, a hanghullám ihlette, a tető felületét közel 100 lyuk töri át, melyeken keresztül a fák az ég felé nőhetnek.

Maga a központ három részre osztható. A föld alatti térben állandó és időszakos kiállítások megtekintésére van lehetőség. Az épület alsó szintjén benti koncerteket, élőzenei programokat és workshopokat tartanak. Az emeleti tér ad otthont egy könyvtárnak és klubnak, valamint zenepedagógiai foglalkozásoknak. Az épületben még a stúdió látogatására is van lehetőség. Az építményhez tartozik egy szabadterület is, itt lehet koncerteket, előadásokat tartani, táncolni, beszélgetni.

A Magyar Zene Házának hatalmas programkínálata van minden korosztály számára. Az egyik különleges lehetőség a Hangdóm meglátogatása. Ez egy kupola alakú

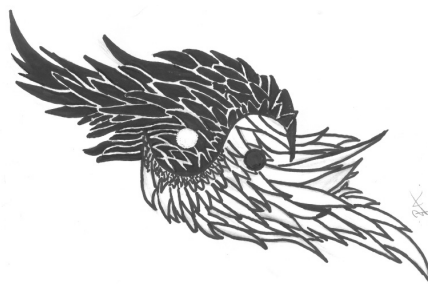
tér, ahol különleges hang- és vizuális élményben lehet részünk. A 360 fokos kupola egyben vetítövászon is, a 27.4 csatornás ambisonic hangrendszer pedig mögötte helyezkedik el. Különböző koncerteket, előadásokat szoktak itt szervezni. A Kreatív Hangteret a gyerekektől kezdve a száz évesekig bárki kipróbálhatja. A terem különféle hangkeltő installációkkal várja a látogatókat.

A kulturális központ játszótérén is érdekes játékok vannak. A szabadterületi játszótéren egyedi kültéri eszközöket helyeztek el, amelyekből mechanikus működtetéssel a látogatók hangokat, dallamokat, ritmusokat csálhatnak ki. Ilyen eszközök például a különféle dobok, a burkolatban elhelyezett zenélő párnák, az oszlopharangok, vagy a lábbal működtethető sípok.

A Magyar Zene Házának mottója: Éld át a zenét! Hallgasd a zenét! Hozz létre zenét! Tanulj a zenéről! Tudj meg különlegességeket a zenéről! Fedezd fel a zenét! Kutasd a zenét! Kísérletezz a zenével! Látogasd meg te is ezt a különleges zenei központot, hogy igazán érdekes élményben lehessen részed!

Források: <https://zenehaza.hu/>
https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyar_Zene_H%C3%A1za

/Czechmeiszter Dorina 11. A/

BAKELITLEMEZEK – A RETRÓ ZENÉK ŐRZŐI?

INTERJÚ GERTH ÁBELLEL, AZ EIN-STEIN VOLT FŐSZERKESZTŐJÉVEL

MIÉRT KEZDTÉL EL BAKELITLEMEZEKET GYŰJTENI?

Minden azzal kezdődött, hogy találtam itthon kb. 20 lemezt, és egy régi, keletnémet gyártású lemezjátszót. Rögtön felkeltette az érdeklődésemet, mivel előtte csak képen láttam ilyet. Először meg kellett javítanom a lejátszót, mivel már rég nem volt működőképes állapotban. Elkezdtem hallgatni azt a néhány lemezt, gyorsan elkapott a varázsa, és amikor ráuntam ezekre a lemezekre, elkezdtem újakat, többet beszerezni.

MIÓTA GYŰJTÖD ŐKET?

Nagyjából öt éve kezdtem el az első saját lemezeimet gyűjteni, először csak néhány darabot, később egyre több és egyre ritkább korongokhoz jutottam hozzá.

MIÉRT JOBB BAKELITLEMEZRŐL ZENÉT HALLGATNI?

Ez nagyon nehéz kérdés, amit meg lehet közelíteni technikai és érzelmi oldalról egyaránt. Műszakilag azért különleges a bakelit, mivel pontosan olyan minőségben hallgatható a felvétel, ahogy a rögzítés pillanatában a stúdióban szólt, szemben a digitális felvételekkel, ahol sok a veszteség a digitális feldolgozás miatt. De a legjobb a hangulata, teljesen más élmény kikeresni és feltenni egy lemezt a lejátszóra, mint mondjuk Spotify-on zenét hallgatni.

MEKKORA GYŰJTEMÉNYED VAN?

Már több mint 200 lemezem van, de folyamatosan bővül. Ilyen mennyiségű lemeznél a legnehezebb feladat a tárolás, és a rendszerezés.

MILYEN ZENEKAROK/ELŐADÓK LEMEZEIT GYŰJTÖD?

Nehéz konkrét előadókat megnevezni, mivel rengetegtől van lemezem. Elsősorban a 70-es 80-as évek pop-rock lemezeit gyűjtöm, hiszen ez volt a lemezgyártás fénykora. De például már van 2023-as gyártású lemezem is!

MELYIK A LEGRÉGEBBI ÉS A LEGÚJABB LEMEZED?

Ha gyártási év szerint tekintjük, jelenleg a legrégebbi lemezem egy szovjet gyártmányú Rolling Stones lemez, ennek érdekessége, hogy licenz alapján készült kizárólag orosz piacra és így minden felirat (a dalok címe is) cirill betűvel szerepel a borítón. A legújabb lemezem pedig egy Kispál és a Borz lemez, ami azért érdekes, mert a 90-es években, amikor felvételre került, még aktuális lett volna a bakelit kiadás, ennek ellenére ez csak tavaly történt meg.

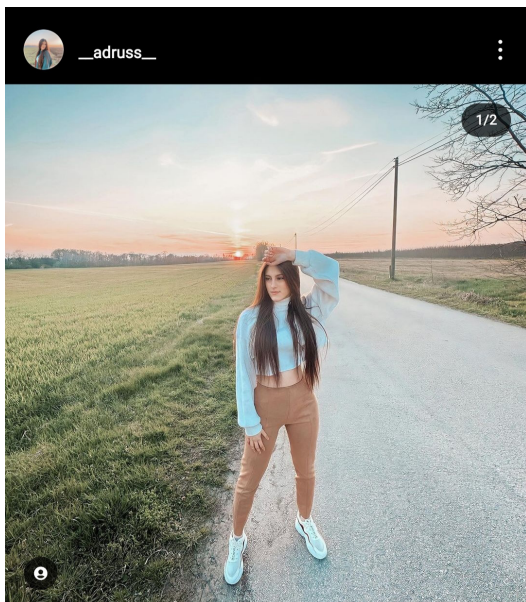
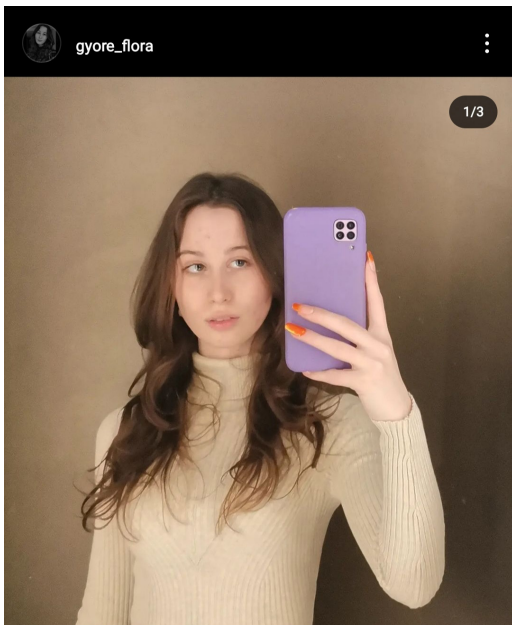
HONNAN SZERZED BE A BAKELITLEMEZEKET?

A régebbi lemezeket legtöbbször internetes aukciókon szoktam venni, de néha eljutok nagyobb lemezboltokba, ami különleges élmény. Többször kaptam gyűjteményeket, vagy régóta padláson porosodó lemezeket is m e r ő s ö k t ő l , környékbeliektől, amiért mindig nagyon hálás vagyok!

/Czechmeiszter
Dorina 11. A/

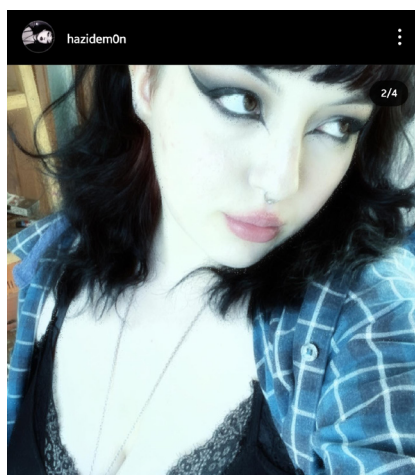
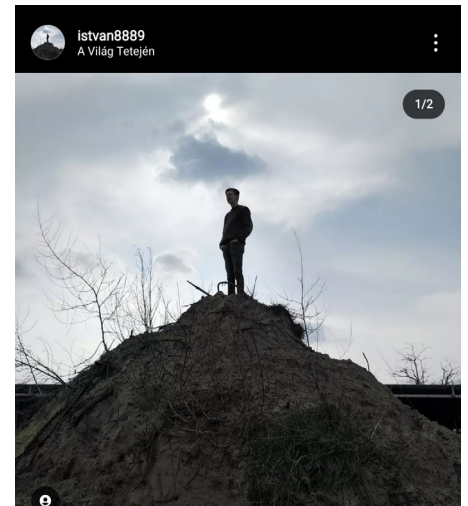
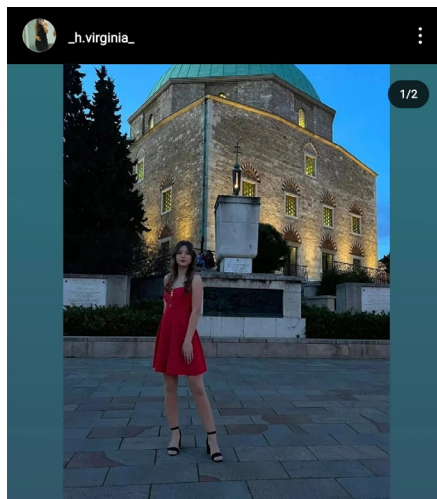
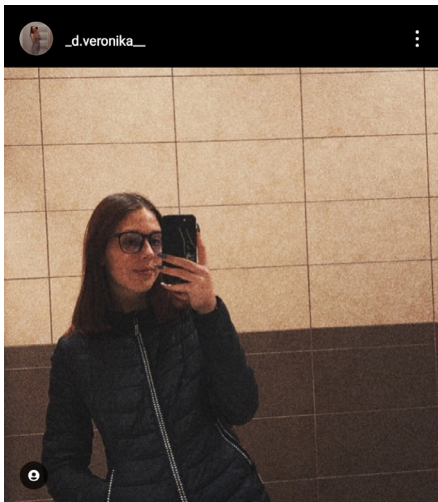

#INSTA

EGY DRÁGA PAKSI KIRÁNDULÁS

Biztos csodálkoztok, miért ez a cikkem címe, pedig a válasz egyszerű: paksi utazásunk előtti napon törölte el a kormány a benzinárstopot, így a 11. évfolyam tanulmányi kirándulása a tervezettnél jobban megterhelte tanáraink (Aladzsics Gábor és Pálfi Szilárd) ill. a csoport szállításában közreműködő szülők pénztárcáját.

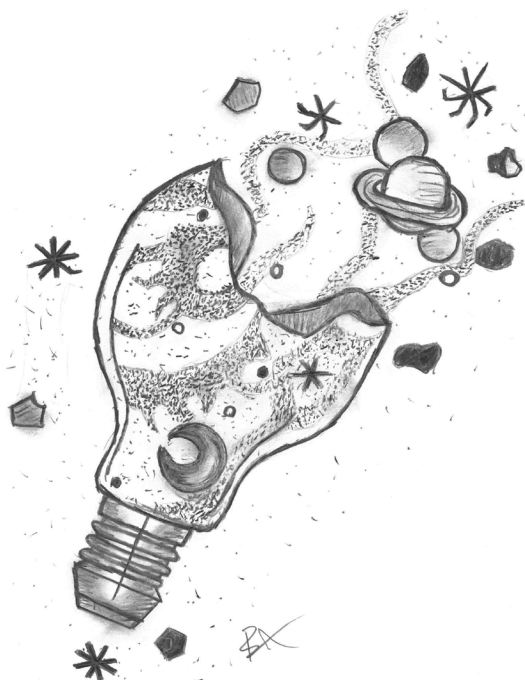
A tanulmányi kirándulás célja az volt, hogy megismerkedjünk hazánk egyetlen atomerőművének működésével, betekintést nyerhessünk az ott folyó munkába. Az MVM Paksi Atomerőmű Magyarország első és egyetlen működő atomerőműve. Építését 1966-ban határozták el, majd 1969 és 1987 között épült meg Pakson. Az alapkiépítéskor 1760 MW-os létesítmény napjainkban 2000 MW teljesítményű. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. közel 40 éve biztosítja Magyarország villamosenergia-szükségletének jelentős hányadát. Napjainkban az atomerőmű a hazánkban megtermelt villamosenergia felét állítja elő, míg a teljes magyar fogyasztás harmadát biztosítja.

Tudtátok, hogy a Tájékoztató- és Látogatóközpontot és az Atomenergetikai Múzeumot életkortól függetlenül bárki felkeresheti, viszont az atomerőmű üzemi területére csak a 16. életévüket betöltött személyek léphetnek? Az erőmű területére csak szigorú biztonsági felügyelet mellett léphettünk, semmit nem vihettünk magunkkal (se pénzt, se telefont), fémdetektoros kapun kellett átmennünk és szigorúan ellenőrizték személyazonosságunkat. Mindezekre a rendelkezésekre szükség van, hiszen egy lehetséges támadás megbéníthatja Magyarország energiaellátását, és nukleáris veszéllyel is fenyegethet.

Mindezekkel együtt a kirándulás kellőképpen izgalmas és tanulságos volt, új élményekkel, tudással gazdagodhattunk. Ugy gondolom, minden magyar középiskolásnak érdemes egyszer eljutni az erőműbe, ezért ti se hagyjátok ki a lehetőséget, ha tanáraitok megszervezik számotokra ezt a kirándulást!

/Bräutigam Róbert 11. A/

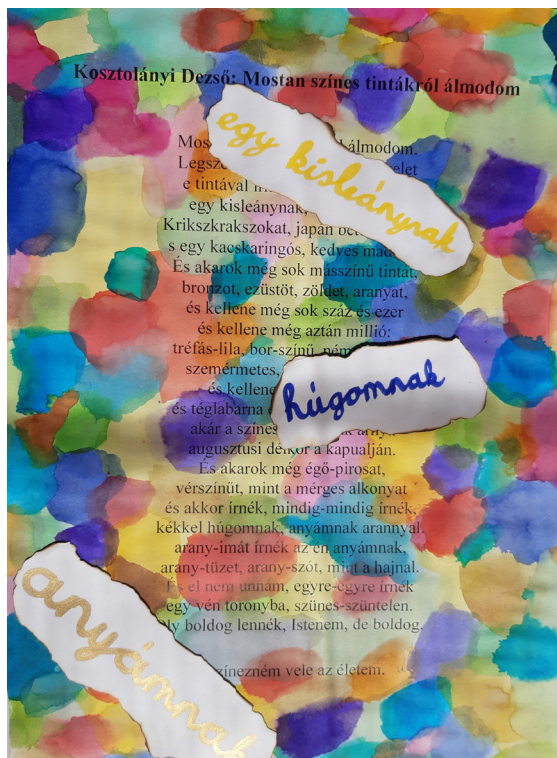

VERSEK

LÉLEKMÉTER

Lelked minden szeglete oly rejtett,
S mégis előttem hever kendőzetlen létében.
Némán üvölt s szinte őrjöngve tárulkozik íriszeim elé.
Elmém mélyén mégis azt kívánom,
„bár léted tudományát elsajátíthatnám!”
S ha bele is pusztulna létezésem minden atomja,
Sem bánám.

/Nagy Brigitta 12. A/

/Rajz: Berényi Balázs 12. A/

/Rajz: Tillmann Vivien 12. A/

ELSŐ PILLANTÁSRA

Első pillantásra megigéztél,
Megigéztél a szemeddel,
mosolyoddal,
Már mindenhol látlak,
Látom a mosolyt, azt a nagy
mosolyt,
Látom az arcod, mely megidéz
bennem
Minden pillangót,
Pillangók csak fel- és leszállnak,
Mint a lift mozgása.

/Horváth Virgínia 9. B/

MÚZSÁK S POÉTÁK A KÖLTÉSZET NAPJÁN

Múzsává tett elméd kavalkádja,
Melynek színözönében elvesztem s hazataláltam.
Ittam a szavakat, könnyeztem betűket,
Sosem éltem még meg ily csodás mondatrengeteget.

Egy pillanatra lelked átszökött fáradó
enyémem, behintve étellel s erővel,
Átöelve lelkem fáradó lényével.

Íriszedtől csementem pontokat s vesszőket,
Ajkaidról csillanó lankadó türelmet.
Megszökött a világ, megbújt mögöttünk,
Méltó-e, hogy rajta létezzünk?

Mily hatalom a szó, melyet a szív
S nem elme formált,
Magával ragad s sosem ereszt már.

Így vált egygé két poétából lett múzsa,
Kik lételeme egymás, s a líra
Lelkük összekulcsolva, s ha a Naptól nem is,
De széltől azt örökké megóvva.

/Nagy Brigitta 12. A/

KÖRKÉRDÉS 2.- MIT GYŰJTESZ?

9. ÉVFOLYAM:

Katicsa Barnabás:

Pengetőket gyűjtök, hiszen a hobbim a gitározás. Körülbelül 200 darabot gyűjtöttem eddig, van egy kiemelkedő köztük: egy tankcsapdás pengető, amit egy koncertükről szereztem. A jövőben is valószínűleg gyarapodni fog a számuk, hiszen rendszeresen használatban vannak, és szükségem van rájuk.

Heincz Zsóka: Kiskoromban rengeteg díszdobozom volt. Igazából mindenhol, ahonnan lehetett, szereztem. Sajnos költözés miatt nem tudtam tovább fenntartani a gyűjteményem, de egy pár darab a mai napig megvan. Mikor papírboltban járok, még most is megcsodálom őket.

Rabóczki Eliza: Nekem bakelitlemez-gyűjteményem van. Szeretem a retro cuccokat, így persze ezt is. A falra rakom őket dekorációként. Jövőben is mindenképp szeretném gyarapítani a számukat. A legnagyobb büszkeségem az a darab, amin egy EDDA-s aláírás található.

Müller Dániel – Nier Áron:

Amióta megszereztük a jogosítványunkat, nagyon oda-vagyunk a motorokért. Mindennapi használatban vannak, és a jövőben is szeretnénk több motort vásárolni. Ahogy telik az idő, úgy nő az értékük, ezért esélyt látunk rá, hogy később eladjuk őket.

Horváth Réka: Én nem gyűjtök semmit, viszont a nővérem gyűjtését nyomon követem. Körülbelül 200 kisautót gyűjtött másfél év alatt. Nagyon szereti az autókat, autós cuccokat, de nyilván az ember 20 évesen nem tud 200 valódi autót összegyűjteni, ezért maradtak a kis játékautók.

11. ÉVFOLYAM:

11. B osztály: A mi osztályunk buszjegyeket gyűjt. Igazából egyszer egy diák behozott a suliba egy csomót, és azóta a többiek is besegítenek. Ez nálunk már szokássá alakult, ha van valakinek buszjegye, az megy a közös gyűjteményünkbe.

Eirich Andreas: Az én gyűjteményemben pénzermék vannak. Vannak köztük fillérek, német márka gyártási hibával, és 1919-es német márka. Szeretném őket a jövőben is gyűjteni, hiszen nagyon érdekesnek találom őket.

Gmehling Fanni: Általános iskolában volt egy ásvány-kiállítás, ahol pár darab leesett a földre, és összeszedhettem. Azóta különböző ásványbörzéken szereztem sokat. A Balatonnál is sokszor vannak vásárok, de nagyon oda kell figyelni, hogy melyik hamis és melyik valódi.

Néth Lara: Egy éve kezdtem el gyűjteni a Topjoy-kupakokat és a kék Orbit-rágó papírját. Igazából semmi másért nem gyűjtöm, csak azért, hogy lássam, mennyi pénzt költök el rájuk.

Kocsis Kíra – Bertus Alexandra: Csak úgy kedvtelésből gyűjtjük az energiatárolás dobozok nyitófület. Már nagyon sok van belőle, és a jövőben is szeretnénk őket megőrizni.

Szegletes Dávid: Általános iskolában kártyákat gyűjtöttem, amihez társasjáték is járt: az osztálytársaim és más osztályokba járók is gyűjtötték. Voltak erős és gyengébb kártyák, és volt olyan típusú is, amiből ha összegyűjtöttünk 9 darabot, ki lehetett rakni egy képet. Anno általános iskolában nagyon izgalmasnak találtuk ezt.

Csík László: Az autók iránt érzett szeretetem 11-12 éves koromban alakult ki, akkor láttam meg azt a kocsi, ami meghatározza azt, hogy nekem milyen autók tetszenek, milyenekre vágyom. Ez

az autó a BMW 3 Series E30 volt, azóta is az ezekben az években gyártott kocsikat imádom a legjobban, az 1970-es évek elejétől az 1990-es évek elejéig. És igen, gyűjteni szándékozom őket: a mostani személyes kedvencem a BMW 6 Series 635 CSI, vagy ismertebb nevén cápa, a formavilága, a beltér kialakítása magáért beszél, nem utolsósorban brutális teljesítményt tud produkálni a maga 218 lóerejével és 305 nm nyomatékával. Akkor ott van a kevésbé ismert BMW 5 Series E28, és a harmadik cápa pedig a BMW 7 Series E23, ezt a három autót mindenáron a leendő garázsomban szeretném tudni, mondhatjuk úgy, hogy ez az álmom. Nekem olyanok az autók, mint másnak a tájak vagy festmények, még többet és többet akarnak belőlük látni vagy magukénak tudni, így vagyok én az autókkal, és igen, tudom, hogy nem olcsó dolog, de ha ez a célom, álmom akkor tesztek érte, hogy elérjem!

Mihalik Alexandra: Még kiskoromban tetszettek meg a gyöngyök, kavicsok. Ekkor elkezdtem gyűjteni őket, és azóta is ezt teszem. Nagyon szépeknek találom őket, és vannak különlegesebb darabok is.

TANÁROK:

Aladzsics Gábor: Anno elkezdtem pénzt gyűjteni, de ilyen állás mellett nem ment jól. Ezután órákat kezdtem gyűjteni, de ahhoz sincs elég pénzem, nem tanárnak való hobbi. Így jelenleg az öngyűjtőket gyűjtöm. Minél érdekesebb, extrémebb, és minél idiótábban néz ki, annál jobb!

Szegletes Zsuzsa: A szó klasszikus értelmében nem gyűjtök semmit. De sok könyvem van, mert vannak könyvek, melyeket birtokolni kell. Rengeteg Rubicon című történelmi folyóiratom van, hiszen évekig előfizetője voltam, mostanában pedig az évi 10 számból 8-at megveszek. Az Ein-Steinjeim egy iratpapucsban sorakoznak. Azoknak a színházi előadásoknak a színlapjai, amelyeket Pécsen a gimisekkel láttunk, egy mappában vannak lefűzve. Két dobozom van tele olyan relikviákkal, melyeket a tanítványaimtól kaptam.

Benis Erika: A könyveket már nagyon régóta gyűjtöm, már kiskorom óta nagyon szeretek olvasni, ez az egyik hobbim. Gyűjtök szakirodalmat biológiához, kémiához és az engem érdeklő témákhoz is. Most éppen Kínával kapcsolatos könyveket gyűjtök. Az a nagy helyzet, hogy lassan már kiszorulok a lakásból, annyi könyvem van, tehát elég nagy a magánkönyvtáram! Az ásványgyűjtést abbahagytam. Régebben gyűjtöttem a filmzenés CD-ket, de most már úgy látom, hogy a CD egyre inkább kimegy a divatból.

Szverle Árpád: Gyerekkoromban képregényeket gyűjtöttem, sokat olvastam, lapozgattam őket. Annyira szerettem, hogy a családomtól még a Bibliát is képregény formájában kaptam meg. Már nem gyűjtöm őket, de a nagy részüket eldobozoltam és megőriztem. Ha majd a gyerekem kicsit nagyobb lesz, megmutatom neki a gyűjteményem. Remélem ő is szívesen fogja forgatni az apja képregényeit!

Farkas Attila: Ami nem régi dolog, azok a kedvenc mozifilmjeimnek a plakátjai. Egyelőre nincs sok!

Szloboda Anita: Eddig nem gyűjtöttem semmit, mert nem ragaszkodom tárgyakhoz. Mostanában viszont elfogott a gyűjtőszenvédély! Egészen szép kollekción van már. Megbízható, kedves embereket gyűjtök magam mellé, akik támaszaim lehetnek és én is az lehetek nekik. :-)

Összegyűjtötte: Nagy Brigitta és Tillmann Vivien 12. A/

AZ EGYIPTOLÓGIAI GYŰJTEMÉNYEK CSODÁI

Egyiptom titokzatos és lenyűgöző múltja évezredek óta izgatja az emberek képzeletét. Az egyiptológiai gyűjtemények – melyek szerte a világban megtalálhatóak – a múlt izgalmas és lenyűgöző történetét tárják elénk, a fáraók korától egészen a római időkig.

Az egyiptológia az a tudomány, amely az ókori Egyiptom történetét, kultúráját, nyelvét és művészetét kutatja. A gyűjtemények értékes és sokszor pótolhatatlan leletekkel szolgálnak, amelyek megmutatják az egyiptomi civilizáció fejlődését és változásait.

Az egyik legismertebb és legjelentősebb egyiptológiai gyűjtemény a Kairói Egyiptomi Múzeumban található. A múzeum több mint 120 000 műtárgyat tartalmaz, köztük a híres Tutanhamon fáraó sírjából származó kincseket.

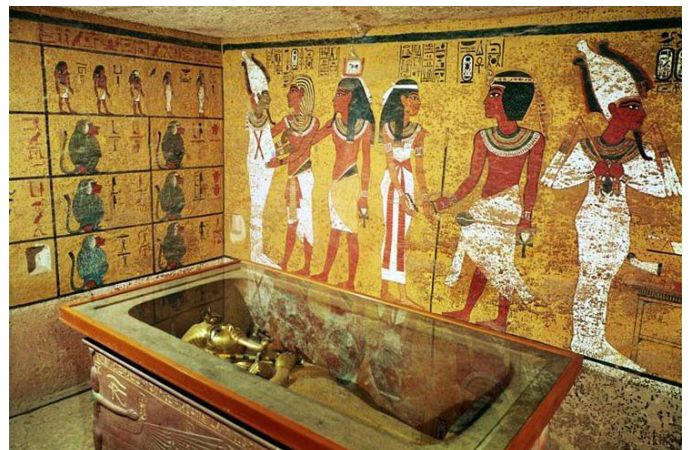
Az egyiptomi múzeumok mellett számos más országban is találhatóak egyiptológiai gyűjtemények, mint például a British Museumban Londonban, a párizsi Louvre-ban vagy a New York-i Metropolitan Museum of Artban.

A gyűjteményekben található tárgyak között szerepelnek papirusztekercsek, amelyek az egyiptomi írásbeliség és vallás alapjait őrzik, szobrok és domborművek, amelyeket hatalmas kőtömbökből faragtak ki, múmiák, valamint szarkofágok, amelyek a fáraók utolsó nyughelyeit őrzik.

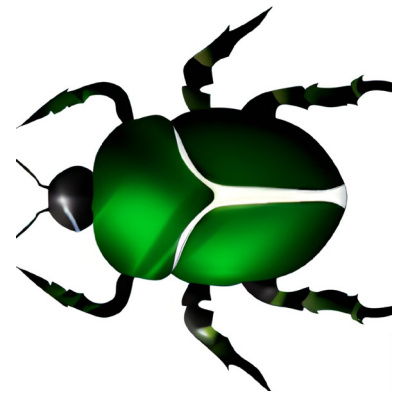
Az egyiptológiai gyűjtemények látogatása során megismerhetjük az ókori egyiptomi vallást, amely több száz istent és istennőt tisztelt, illetve az építészetükre és művészetükre jellemző szimbólumokat, mint például a szkarabeuszt, a lótuszvirágot vagy a szfinxet.

Az elmúlt évtizedekben számos régészeti áttörés történt, amelyek még több információt és értékes leleteket nyújtottak az egyiptológiai gyűjtemények számára. Az új technológiák mint a műholdas képalkotás vagy a 3D-s nyomtatás, lehetővé teszik a régészek és az egyiptológusok számára, hogy pontosabban újraalkossák a régiségeket, mi pedig még alaposabban megismerhetjük az ókori történelem ezen izgalmas szeletét.

/Szajkó Levente, Nagy Kristóf 11. A/

KÜLÖNÖS REJTÉLY EGYIPTOMBAN 2.

A piramis bejáratához érve szembesültem vele, hogy eddig még nem látott magassággal bír az épület. A meglepettségtől szinte tátva maradt a szám. Az agyamat átjárta egyfajta bizsergés és több száz kérdés keringett bennem. Ezt mégis hogy hozták össze? Ki volt az az elme, aki mai technológiánkat szégyenbe hozva egy ekkora csodát épített? Gondolataimba merülve fel sem tűnt, hogy James erőteljesen próbálja magára vonni érdeklődésem.

- Victoria, látod azt ott? - mondta, mikor már végre rá figyeltem.

A bejárat felé mutatott. Egy hatalmas szobor állt előtte, egy nő szobra, kezeit mérlegszerűen maga mellett tartva, de az egyik kézfeje hiányzott. Theoris istennő, suttogtam halkán. A körülötte lévő bejárat arany veretes betűkkel valamiféle ősi írásképpel volt írva. Egyelőre nem tudtam volna megmondani, hogy milyen nyelven, de mindenesetre gyönyörűen nézett ki. Tőlünk jobbra egy ponyvasátor állt, bementünk, és egy szemüveges nő ült a közepén álló asztal egyik felén. Felemelte a fejét és mosolyogva köszönt nekem. Bólintottam és közelebb léptem hozzá, érdeklődtem, hogy eddig mit lehet tudni az esetről.

Az istennőt Theorisnak hívták, ez a bejárat feletti írásból derül ki, a többi hieroglifa egy ősi nyelven van írva, amit a világon csak néhány ember képes megfejteni.

- Még szerencse, hogy én közéjük tartozom -, kacintott rám. Az írás egy történetet mesél el, miszerint Theoris teremtette a világot, és ő tartja fenn a világban a harmóniát: ezt jelképezik a szobor mérlegszerű kezei. De

Theoris beleszeretett egy földi halandóba, akit Atumnak hívtak, és mivel tudta, hogy a férfi egyszer meg fog halni, elment a démonokhoz és tanácsot kért tőlük: azt mondták neki, hogy ha cserébe ad valamit, akkor ők istenséggé teszik a férfit. Theoris levágta saját kezét, átadta a démonoknak, akik ígéretük szerint cselekedtek. Ám az istennő levágott keze megborította a világ egyensúlyát, így megsokasodtak a járványok, a háborúk, a gyilkosságok, a lopások és minden

egyéb erkölcstelen és bűnös vétkek, ezzel párhuzamosan nőtt a halottak száma is, így a démonok jól jártak a túlvilágon. Viszont Theoris kitarított szerelme mellett, nem volt hajlandó újra üzletelni a gonoszokkal, így inkább az embereket erősítette meg. Ám a démonok többre vágytak, és halálra ítélték az istennőt, annyi kegyelmet adva neki, hogy amíg nem találja meg senki a testét és helyezi vissza a kezét, élhetnek ketten Atummal, ha viszont megtalálják a múmiát és a kezét is visszahelyezik, visszaáll a világba az egyensúly és a béke, de a szerelmeseik soha többé nem lehetnek együtt.

Tehát a rablás nem egy szokványos rablás, mert nem egy földi ember tette, hanem...

- Atum! - mondtuk mind a hárman egyszerre. Hogy is lehetne rávenni egy istent, hogy feláldozza szerelmét, ha ilyen komoly következménnyel járó dolgot képes volt bevállalni érte. Mi lesz ezek után? Soha többé nem kellene nélkülözniük az embereknek, nem lennének háborúk, se vírusok, béke lenne. És hogy fogjuk ezt a rejtélyt megoldani?

Folytatjuk!

/Rabóczki Eliza 9. B/

A SPORTÁG, AMIT SZERETEK

A sízés 10-12 ezer évvel ezelőtt alakulhatott ki Ázsiában, amit az ott élő nomád törzsek hozhattak át Európába, ahol először Skandináviában honosodott meg. Több olyan kőkorszakban készült barlangrajzot is találtak, amelyek sílécet használó embereket ábrázolnak. Évezredek óta csak a havon való közlekedésre, vadászatra, illetve háborúskodásra használták a skandináv népek.

A 19. század második felében kezdett a sízés sporttá válni: Norvégia nemzeti sportja lett, innen terjedt el Európába, majd az egész világon kedvelté vált. Mára három szakága alakult ki: sífutás, síugrás és lesiklás. Sífutásnál lapos felületű pályán haladva versenyeznek a versenyzők. Síugrásnál a távolság, a stílus és egyéb összetevők alapján pontozzák a versenyzők teljesítményét. Az lesiklás versenyszámainál pedig a lehető leggyorsabban kell egy lejtőn haladva célba érniük a versenyzőknek. Az alpesi szakág versenyszámai: lesiklás (Downhill, a gyors számok „királya”), műlesiklás (Slalom), óriás-műlesiklás (Giant Slalom), szuperóriás-műlesiklás (Super Giant Slalom).

A sízés mint sport leginkább az Egyesült Államokban, Franciaországban és Ausztriában a terjed el. Természetesen ezekben az országokban tartják a legnagyobb versenyeket is. A síturizmusban jelentős szerepe van az alpesi országoknak. A világon jelenleg 125 millió sízőt tartanak számon, és körülbelül 550 ezer magyar síelőről beszélnek. A magyar sízők 90%-a külföldre jár síelni.

A történelem során több jelentős magyar síelőt említhetünk meg, például a Szepes-fivéereket az 1920-30-as évekből. Hazánk egyik legjobb síversenyzője az erdélyi származású Miklós Edit, aki a 2015-ös alpesisí-világbajnokságon első helyezést ért el. 2017-ben egyik edzése során súlyos térd sérülést szenvedett. Súlyos ínszalagsérülést feltételeztek, de szerencsére felépült. Ezután céljának az olimpián való részvételt tűzte ki, azonban 2018 januárjában

a Kleinkirchheimban tartott versenyen ismét ínszalagsérülést szenvedett, és emiatt sajnos nem tudott az olimpián indulni. 2018. április 16-án visszavonult az aktív versenyzéstől. Miklós Edit a Magyar Sízövetség elnöke lett, de sajnos tavaly nyáron visszahívták. Egyszer egy pályán siklottam vele, de akkor még nem tudtam, ki ő. Az erdélyi ismerőseinktől tudtam meg utólag.

Nem sportolok rendszeresen, de évente egyszer elmegyünk Erdélybe, hogy ott úzhessem egy kicsit ezt a sportot. Hargitafüredő Csipike pályája (kék pálya) az én szintem. Magamtól tanultam meg síelni, és egyre jobb lettem, míg végre nemcsak a pálya alsó szakaszán csúszkáltam lefelé néhány métert, hanem a tetejéről is le mertem ereszkedni. Bár szüleim elbeszélése szerint bátorságban nem szenvedtem hiányt, már az első alkalommal a pálya tetejéről szerettem volna lesiklani: mivel akkor még őszinte ember voltam, ordítva, toporzékolva mutattam, hogy onnan fentről akarok indulni.

Két évvel ezelőtt a falu fekete pályáját is kipróbáltam véletlenül. Nem állt szándékomban a pályán lecsúszni, de ahhoz, hogy sítalpon bejárhassam a hegyoldalt, a sítálokat felvonóit is használnom kellett. A Kossuth-pálya csákányos felvonója jutott nekem, amiről félúton leestem. Sítalpakon, sítakancsban nem tudtam volna megmászni a hegyoldalt, és nem is szabad ott gyalogosan közlekedni. Nem tudtam mást tenni, lesiklottam. Mindenem remegett! Nem a hidegtől. Nem tudtam, hogy leérek-e épségben! Ennek ellenére egész izgalmas volt!

A síelés a kedvenc sportom. Nincs jobb érzés, mint a lejtőn lecsúszni, ha akarom gyorsan, vagy ha úgy szeretném, szépen lassan megérkezni a pálya aljára. Majd a felvonón fel, és lecsúszni újra és újra...

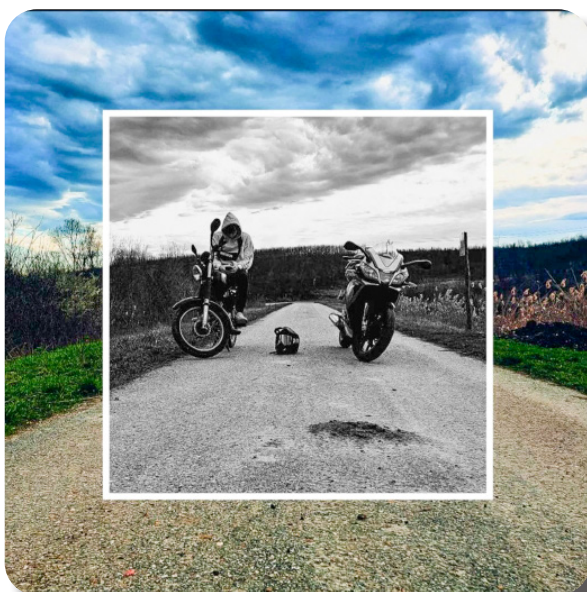
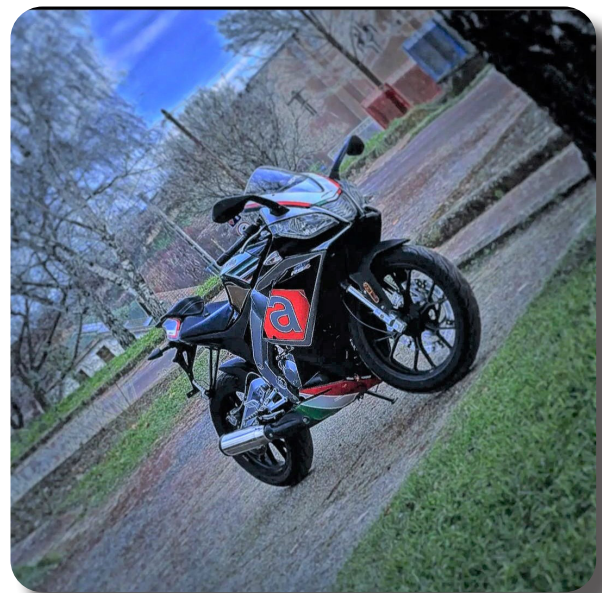
/Berényi Balázs 12. A/

PIC-TÚRÁK

Amikor megkaptam az első telefonom, rájöttem, hogy van rajta fotózási lehetőség, és azóta élek ezzel. Régebben még természetfotókat készítettem, utána már biciklit fényképeztem, később, mikor megszereztem motorra a jogosítványom, azt kezdtem el fotózni. Azért szeretem ezt csinálni, mert szabadjára tudom engedni a fantáziámat, és különböző képszerkesztő alkalmazásokkal át tudom szabni a fotókat, ahogyan én szeretném.

/Nier Áron 9. B/

A SZÍJGYÁRTÁS TITKAI

CZIRÁKI JUDIT SZÍJGYÁRTÓ ÉS NYERGES MESÉL HIVATÁSÁRÓL

MI INSPIRÁLT ARRRA, HOGY SZÍJGYÁRTÓVÁ ÉS NYERGESSE VÁLJ?

Elsősorban a lovak szeretete és a bőrmunkával való foglalkozás. Mindig az motoszkált a fejemben, hogy hogyan lehet ezeket a dolgokat szépen, szebbre megcsinálni.

MILYEN KIHÍVÁSOKKAL SZEMBE-SÜLTÉL A PÁLYAFUTÁSOD SORÁN?

Először arra gondoltam, hogy azért lesz nehéz, mert nő vagyok, de úgy gondolom, nagyon könnyen elfogadtak. Ez volt az első, amitől tartottam. Egyébként folyton vannak kihívások, mert folyamatosan változnak a dolgok. Mindig új követelményeknek kell megfelelnem, figyelniem kell arra, hogy mire van igény, milyen változások vannak a lovas sportban. A legfőbb az önállóság. Nincs, akihez forduljon az ember, nem családi tradíció ez a szakma, első vagyok a családban, aki ezzel foglalkozik. Nincs kivel megbeszélni, ha valamiben megakadok, meg kell kínlódnom érte. De szeretem a kihívásokat.

MIKOR INDÍTOTTAD A VÁLLALKOZÁSOD?

2007-től vagyok hivatalos vállalkozó, és azért vagyok az, mert mindenképpen önállóan kell ezt csinálnom, nincs elhelyezkedési lehetőség. Úgy gondoltam, hogy a magam főnöke szeretnék lenni, önálló műhelyben.

A VÁLLALKOZÁSODNAK, A FOGLALKOZÁSODNAK MILYEN ELŐNYEI ÉS HÁTRÁNYAI VANNAK?

Előny az, hogy saját magam főnöke vagyok, de azért a saját ügyfeleim is a főnökeim, mert nekik kell elsősorban megfelelnem. Saját

otthonomban van a műhelyem, de ez egyben hátrány is, mert van, aki nem tartja be, hogy hétvége van, este van, és csak meglepnek, mert úgyis itthon vagyok. Reggel jó, mert csak felöltözöm, és nem kell utaznom, nem kell sehova menni. A vállalkozónak is meg kell felelni minden követelménynek, alkalmazkodni kell napi kihívásokhoz, gazdasági helyzetekhez. Saját magamnak kell letárgyalni a munkát, beszerezni az anyagot, megcsinálni a terméket. Könyvelésből is van egy kicsi benne, de én osztom be az időmet, bár van, amikor az ügyfelem. Az önállóság miatt hajtani kell, mint mindenkinek, meg kell felelni az új dolgoknak.

MILYEN TECHNIKÁKAT HASZNÁLSZ, HOGY A TERMÉKEK, AMIKET KÉSZÍTESZ, EGYSZERRE TARTÓSAK ÉS KÖNNYŰEK?

Mindenképpen az alapanyag-választás a legfontosabb. A mesteremtől azt tanultam, hogy a legelső szempont: hogyan tudunk egy tárgyat úgy megcsinálni, hogy esztétikus legyen, a használatban rendkívül jó a lónak és a lovasnak is. Ezeknek a kritériumoknak egyszerre kell megfelelni, ez a nehéz benne. Ezek mellett nagyon fontos az ügyfelekkel a kapcsolattartás, a visszajelzések. Szeretem, ha véleményt mondanak az elkészült tárgyról, mi a jó benne, min lehet esetleg változtatni. Úgy tudja az ember megvalósítani a technikát, hogy én például a tradicionális kézművestechnikát alkalmazom, a legtöbb munkafolyamatot kézzel végzem, szabok, varrok, ettől egyedi. Többször fogom a bőrdarabot a kezemben, tudom, hogy mire alkalmas. Tulajdonképpen ez az egyediség az, ami felzárkóztatja a minőséghez. Biztosabb vagyok a munkámban, ha kézzel készítem el és ez mellett tartósabb is. Tartósabb a varrás, az anyagválasztás miatt. De legyen visszajelzés ezután: jól működik, nem jól működik.

MELYEK A LEGFONTOSABB KÉSZSÉGEK, AMELYEK EGY JÓ MINŐSÉGŰ NYEREG ELKÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGESEK?

Alapanyagválasztás biztosan, ez az alapja az egésznek. Kézügyesség, kreativitás és mindenképpen az, hogy azon, amit az elődök megcsináltak, ne változtassunk. A mesterem azt szokta mondani, olyan újításokat ne csináljunk, ami nem viszi a dolgot előre. Felesleges, csak akkor változtassunk, ha tudunk jobbat.

Például az angol nyeret nem egy ember készítette, mindig valaki hozzá tett valamit. Nagyon bonyolult így. Az elődök tudását kell felhasználni, hogy tudjunk olyat készíteni, ami minden szempontból megfelel. Figyelembe kell venni a lovas és a ló igényeit. Lovaglási módokat, 4 alap megkülönböztetés van a nyergeknél: galopp, univerzális, díjugrató és díjlovagló. Mindegyiknek megvannak az alap kritériumai, ezektől nem szabad eltérni.

HOGYAN BIZTOSÍTOD, HOGY MINDEN EGYES ÁLTALAD KÉSZÍTETT NYEREG, SZERSZÁM KÉNYELMES LEGYEN LÓ ÉS A LOVASA SZÁMÁRA IS?

Alapanyag és a kivitelezés. A lovak, lófajták ismerete (pl.: érzékeny bőr a lipicaiaknál). Javítások során megfigyelem, hogy miért úgy van javítva, és próbálom ezen igények szerint eredeti állapotba hozni. A lovak méretei is nagyon fontosak, hiszen az ember se vesz fel egy 38-as cipőt a 40-es lábára.

HOGY TARTASZ LÉPÉST A NYEREG-KÉSZÍTÉS LEGÚJABB TRENDJEIVEL?

Az új trendeket figyelem, javítások során is, mik vannak, min változtatnak. Van olyan, amit én nem így tanultam. Például a fogatos szerszámoknál, korábban a hosszú rúd miatt 150 cm-es rúdtartó szíjakat használtak, de mivel a rudak rövidebbek lettek, így 90 cm-es lett a szíj. Nyergeknél is van változás, nem mindenki ül ugyanúgy a lovon pl. ugratásnál. Nekem is figyelembe kell ezeket a tényezőket venni. Világmarkás nyeregjavításoknál figyelemmel kísérem az előző javításokat.

MIT GONDOLSZ A MŰANYAG NYEREGEKRŐL, SZERSZÁMOKRŐL?

Nem jobb a bőr szerszámoknál, ez egyfajta divat. A lovak számára semmivel se jobb, mint a bőr. Égetheti a lovat, a marhabőr barátságosabb. Ha a fenntarthatóságot figyeljük, akkor környezetszennyező. Abszolút nem tartós, 4-5 év után ki kell őket dobni. Javítani nem lehet, legalábbis én nem vállalom. Szerintem nem tartós és a lónak sem kényelmes. A fogatosok szerint azért jobb, mert slaggal le lehet mosni, nem kell ápolgatni, de arról nem beszélnek, hogy télen megkeményedik a hajtószár. A nyereg nem tartós, elpattannak a műanyagvázak, tönkremegy, hamar kiszakad, a felrántószíjak elszakadnak, eltörnek. Anyagi szempontból ezekhez képest elég drága. Elfogadom, hogy ez van és létezik, de nem tartom őket jobbnak.

MILYEN TANÁCSOT ADNÁL VALAKINEK, AKI MOST KEZDI A NYEREGKÉSZÍTŐ SZAKMÁT?

Fanatikus legyen a szakmában! Ha nem fanatikus, nem elszánt, akkor itt nem boldogul. Mindenképpen legyen benne alázat a szakma iránt. Viszont a tanulást nem tudom, mert szerintem nagyon kevés fiatal van, akit ez érdekel.

HA TEHETNÉD, ÉS LÁTNÁD VALAKI-BEN A LEHETŐSÉGET, TANÍTANÁD?

Lehet, még nem igazán gondolkoztam ezen. Úgy vagyok vele, hogy nem gondolom azt magamról, hogy olyan sokat tudok, hogy tudjam tanítani. Én saját magam is szívesen tanulnék, mindig tanulok. Nincsenek ilyen ambícióim, hogy tanítsak mást.

MI A LEGHÁLÁSABB RÉSZE A MUNKÁDNAK?

A visszajelzés, amikor az ügyfelek azt mondják, meg vannak elégedve. Esetleg ajánlanak valakinek, mert tisztelik a munkámat. Nekem ezek elismerések. Volt már olyan eset is, hogy valaki azt mondta: „Amit Judit mond, az úgy is van,” nekem ez jól esik, mert így szavahihető ember vagyok. Rám bíznak olyan lószerszámot, aminek milliós értéke van, mert tudják, hogy én ügyelek rá. Az ügyfeleim zsúriznek engem, és ez mindennél többet ér.

GYŰJTÉS-E VALAMIT, AMI A MUNKÁDHOZ KÖTHETŐ?

A régi dolgokat szeretem, az eszközeim gyűjtésből valók. Van egy tolókésem, amivel minden párhuzamos dolgot szabok. Egy győri szíjgyártóé volt, utána a fornádi téesznel volt, és én vagyok a harmadik szíjgyártó, akinek a tulajdonában van. Popovics József nyeregkészítő nyergéről van egy kis plakettet, és egy másik budapesti nyeregkészítőtől is. Van egy nagyon régi nyerges kalapácsom, ami egyben hangszer is. Van egy rongyos kis könyvem, de nagy becsületben tartom és használom is: az egyik legfontosabb, nekem ez a Bibliám. A mesterem volt egyedül, aki könyvbe szedte a tudományt.

/Oszkó Katalin 12. A/

ARANYKÖPÉSEK

Tanár: Titkolni volt illik...

Tanár: Van egy nagyon könnyű könnyűlovasság...

Tanár: Azt is tudni kell, melyik kontinensen lehetsz!

Diák: Szerintem az északon.

Diák 1: Ma hoztál 3 szendvicset, abból marad 1, holnap hozol 3 szendvicset, abból marad 2, hány szendvicset lesz holnapután?

Diák 2: Hat!

Tanár: Miért élnek Kínában olyan sokáig?

Diák: Mert születésszabályozás van, nem?

Tanár angolórán: Olvasd el, hogy érted-e a mondatokat!

Diák: Értem, csak a magyar jelentését nem tudom...

csokorrím

Tanár: Michelangelo sokat dolgozott a pápának.

Diák: Maszekolt neki?

Diák: A Luther Márton-os sztori nem a Márton-naphoz köthető?

Diák: Nem néztem, csak olvastam...

Tanár: Látom az órák olyan, hogy naponta kétszer mutatja a pontos időt!

Tanár: A jó munkához idő kell!

Diák: A rosszhoz meg még több, mert újra kell csinálni!

Diák: Egy bizonyos pontnak is van határa!

Tanár: Mindenki elteszi minden matyerászóját!

Diák jó hangosan fújja az orrát:

Tanár: Lagzi Lajcsi nem trombitált ennyit!

Tanár: Mikor kezdődik a farsang?

Diák: Az ősrobbanáskor.

Tanár: Sorold fel a török haderő részeit!

Diák: Janicsárok, dromedárok...

Csapatversenyen:

Diák 1: Anyám tyúkjá.

Diák 2: Ahhoz meg írd azt, hogy apám számára!

Tanár: Mi az az utópia? Jó, mondok valamit. Év végén mindenki ötös lesz töriből! Mi ez?

Diák: A jövő.

Tanár: Mit csináltak a kézművesek?

Diák: Köcsögöket!

Tanár: Ez nagyon cuki, de kerámia...

Tanár: Mit csinálnak, amikor valakit meglincselnek?

Diák: Megcsapkodják?

Tanár: Miért borzolják a tollukat a madarak?

Diák: Mert tetvesek!

Diák: A városi szegények nem a köcsögösök?

Diák: Hú, de okos vagyok!

Tanár: Ne túlozzunk!

Diák 1: Tessék, itt a vesekövem!

Diák 2: De hiszen ez rengeteget ér!

Tanár: leveg melegő

Diák tesiccuccban mászkál a hideg folyosón.

Tanár: És hol fogsz átöltözni?

Diák: Hát az átöltöző helyen!

Tanár: Mivel kezdődik az Ószövetség?

Diák: Hát... Ó betűvel!

Diák: A drámaíró versenyek tetraéder formában íródtak. A tetraéder 3 db tragédia és 1 db szatírdjáték.

Tanár: Nevezd meg a szem részeit!

Diák: Szemezgető izom...

Tanári asztalon piros szívet tartó plüss maci ül.

Tanár: Már a Valentin-napra készültök?

Diák: Nem, csak foltos a terítő!

Diák a honfoglalásról: Először a katonák mentek be a Kárpát-medencébe, átnézték és üres volt...

Koppány az ország legidősebb embere.

GASZTRO-ROVAT

FEKETERIGÓ

Ez a sütemény egy ma is egyszerűen elkészíthető és nagyon finom édesség. Tudnám ajánlani olyankor, mikor vendégeket szeretnénk valamivel megkínálni, mivel könnyű és puha. Jól is néz ki a tálcán több darab belőle. Nem kellene hozzá különleges hozzávalók, tehát nem szükséges feltétlenül bevásárolni előtte.

Elkészítése:

6 tojásból kakaós piskótát készítünk. Hat tojást szétválasztunk, utána kemény habbá verjük vékony keverővel a fehérjét. Hozzáadunk 6 kanál cukrot és egy vaníliás cukrot, ezzel szintén kemény habbá verjük. Utána hozzáadjuk a tojássárgáját, ezzel is elkeverjük, majd hozzákeverjük a hat kanál lisztet, egy sütőport, egy kanál keserű kakaóport. Hozzáadunk 1 dl olajat is. Sütőpapírral bélelt tepsibe öntjük, és 200 fokra felmelegített sütőbe tesszük, majd 150 fokon sütjük. Túpróbával megszúrjuk, és ha már nem ragad, kész a piskóta.

Krém:

- fél liter tej
- 5 kanál liszt
- 20 dkg cukor
- 2 vaníliás cukor
- 20 dkg margarin

A tejet apránként, folyamatosan kavargatva öntjük a száraz anyagokhoz, ezután sűrűre főzzük. Ha kihűlt, akkor keverjük bele a margarint. Majd a krémet rákenjük a piskótára, és a tetejére csokoládé mázat teszünk tortabevonóból.

RÁCSOS SZELET

Biztosan sokan ismeritek ezt a sokféleképpen elkészíthető, ínycsiklandó süteményt, ezt nagymamáink receptgyűjteményében is megtalálhatjátok, hiszen ők is örömmel sütötték. Ebből a süteményből általában mindenki talál magának olyan ízesítésűt, ami számára megfelelő és szereti is, hiszen többféleképpen is elkészíthető.

Hozzávalók:

- 50 dkg liszt
- 25 dkg margarin
- 20 dkg zsír
- 1 sütőpor
- 10 dkg cukor
- fél citrom héja és leve
- 2 tojás sárgája
- aludttej

Elkészítése:

A hozzávalókból könnyű tésztát készítünk. Ennek 2/3-át elnyújtva a tepsibe tesszük, a többit pedig rácsnak hagyjuk.

Tölteni pedig sokféleképpen lehet, ahogyan csak szeretnénk, mindenki a maga ízlése szerint válogathat, készíthetjük például:

- dióval
- meggyel
- túróval
- reszelt almával.

És készen is van ez az egyszerű, de nagyon finom sütemény!

/Csapkovics Árnika 10. A/

THE WEIRDEST AND MOST WONDERFUL MUSEUMS EVER

Have you ever wanted to know more about tap water? Do you find yourself wondering about German bread culture? Is your thirst for british-lawnmower-knowledge simply unstoppable? Or are you hungry for more ramen-related trivia? In case you answered "yes" to any of these questions, you've got questionable taste, but I've got you covered anyways. Here is a small collection of some of the oddest museum the world has to offer.

BEIJING TAP WATER MUSEUM, CHINA

Housed in an old pipe-house, in the BTWP, you can find almost everything water-related you could think of, which in all fairness, is not a whole lot. Still, there are over 100 actual objects, like vintage water coupons dating back to the first tap water company in the city. In case you get bored of the endless excitement of water coupons, the museum also houses tables, and on them, the 90-year history of Beijing tap water, which may be the most niche topic ever. Word of warning, don't actually drink tap water while in the capital; it's reportedly terrible.

THE BREAD MUSEUM, GERMANY

Ever heard of bread-culture? Now you have. This house of knowledge contains more than 18.000 exhibits. That's a lot of gluten. Here, you can find ancient baking artifacts, medieval vessels for bread, the actual history of baked goods, but it's mostly art of bread, which there's a surprising amount of. Artists include Salvador Dalí and Pablo Picasso. Don't worry, they have demonstrations too! Unfortunately, you won't find nourishment here either, as the museum solely devoted to bread doesn't sell any.

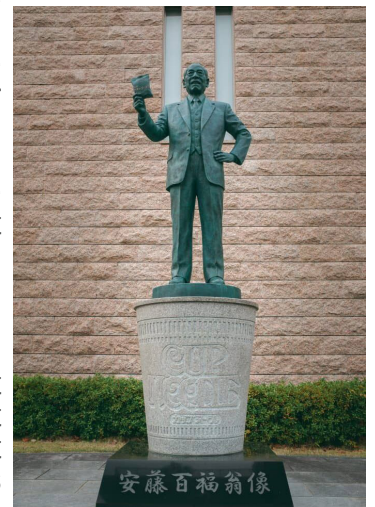

BRITISH LAWNMOWER MUSEUM, ENGLAND

Created for any lawn-mowing need of the British population, this odd collection may be the most outlandish on this list. What's considered a tedious task for most suburban and rural fathers, has a devoted fanbase of sorts. Be prepared to be amazed; hours of incredible mowing-madness includes: The first ever lawnmower! Lawnmowers owned by royals, like princess Diana! The most expensive mowers! I left the most impressive artifact for last; a teeny-tiny lawnmower, no more than 5 cm high, ready to trim the smallest of lawns.

MOMOFUKU ANDO INSTANT RAMEN MUSEUM, JAPAN

Are you unemployed? Are you a poor college student? If you're either one, you'll love this place. The museum honors Momofuku Ando, the eponymous creator of the instant meal. If you think that's boring, take a look at his statue, placed in a massive cup of noodles. After the lack of food in previous museums in the article, you'll be delighted to find that the Instant Ramen Museum has its own kitchen, where you can make your own delicious cup of instant goodness. Perfect for visitors who can't cook. Hot water is provided!

/Kíra Kocsis 11. A/

A FAMOUS HUNGARIAN INVENTION

THE “BIRO” OR BALLPOINT PEN

stationary market for around 60 years.

The first ballpoint pen was patented in the United States in 1888, and several inventors in Europe experimented with it, but these pens did not dispense ink evenly and had to be held vertically, which was not very comfortable when writing. The principle of the ballpoint pen is simple: a rotating ball at the end of a tube filled with ink transfers the ink to paper, this technology perfected and patented by László Bíró.

The inventor was born on 29 September 1899 in Budapest. As a young man he was a journalist. With a wide range of interests, curiosity and technical knowledge, Bíró had many inventions, but it was the ballpoint pen that made him world famous.

There are countless legends surrounding the idea, but these were dispelled by the inventor himself in his autobiography. He often visited printing presses and, seeing the rotary cylinders of the presses, he thought that it could be made small, in a writing tool.

He studied and improved on a Czech inventor's concept for a ballpoint pen, patented in 1938 - an idea that was useless in practice. Initially, his pens were not perfect and the balls often jammed.

But he believed in the working principle and thought the parts were imprecise. His brother György and the Kovalszky brothers' companies helped in the development, and the office mechanic Andor Goy also played a major role in

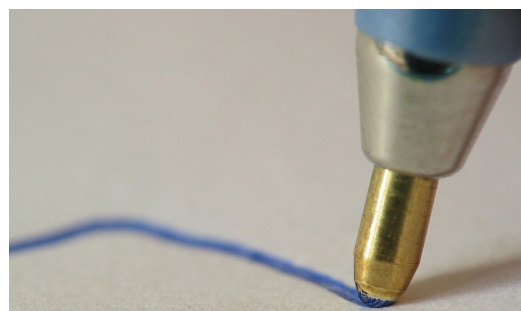
the creation of the large-scale ballpoint pen. The Go-pen brand name, which became a household name in Hungary in the 1950s, bears his name.

The French group BIC became the largest ballpoint pen manufacturer. The Bic Cristal is the world's best-selling ballpoint pen, reaching 100 billion units sold in 2006, and one of its specimens was exhibited at the Museum of Modern Art in New York. Although there are many other types of pens available, its cheapness and ease of use make it the most widely used ballpoint pen, and an essential part of our everyday lives.

László Bíró has earned such respect in his adopted home country of Argentina that his birthday, 29 September, is the Argentinian Inventors' Day. He was a true polymath, with 30 inventions to his name. Even before his death in Buenos Aires on 25 October 1985, he was still engaged at scientific work. In England people tend to call the ballpoint pen a “biro”, which preserves the name of its inventor.

Nowadays, almost all pens have a ball with a special surface that contains tiny holes to transport the ink better. In terms of operating principle, there are normal pens and over-pressure pens. While today's digital devices have changed the way messages are sent, the familiar ballpoint pen is still in the hands of the person sitting at a computer or pressing a button on a phone, and contrary to popular belief, it is still great for using in space, even in zero gravity conditions.

/Balázs Berényi 12. A/

KÖNYVVAJÁNLÓ

Suzanne Collins hatalmas sikert arató *Az éhezők viadala* trilógiájának előzménykötete 2020 májusában jelent meg, *Énekesmadarak és kígyók balladája* címmel. A mű egy disztópikus (negatív jövőképet felvázoló) világban, Panem országában játszódik; a 10. éhezők viadalát követi nyomon. A könyv főszereplői *Az éhezők viadalából* már jól ismert Coriolanus Snow, Lucy Gray Baird és Sejanus Plinth.

Coriolanus és Sejanus 18 évesek, és utolsó iskolai évükben járnak az Akadémián. A végzősök ebben az évben különleges feladatot kapnak, az Éhezők viadalában résztvevők mellé választják őket mentoroknak. Erre eddig nem volt példa, a viadalt azonban szükséges volt megreformálni, mivel Panemben senki nem nézte szívesen. Az aratást élőben közvetítik, ekkor ismerkedünk meg a 16 éves Lucy Gray Bairddel, aki a 12. körzetet kiválasztotta. Lucy Gray Coriolanus mentoráltja lett.

A történet során megismerkedhetünk Casca Highbottommal, az Akadémia dékánjával. Ő volt az, aki részegen megosztotta gondolatait *Az éhezők viadalának*

SUZANNE COLLINS: ÉNEKESMADARAK ÉS KÍGYÓK BALLADÁJA

megalkotásáról egy őrült professzorával, Dr. Volumnia Gaullal. A viadalt megfélemlítés céljából találták ki, hogy a körzetek ne merjenek még egyszer fellázadni a Kapitól ellen.

Coriolanus már ekkor is mániákus, szociopata jellemzőkkel illethető, aki beteges megszállottja Lucy Graynek szerelem címszó alatt. Lucy Gray egy merész, ámbár sérülékeny és szeretetre képes karakter. Sejanus nagy igazságérzettel rendelkezik, és mivel a 2. körzetből került a Kapitólba, együttérez a kiválasztottakkal és harcol a viadal megszüntetéséért.

A könyv alapján készült film 2023 novemberében fog megjelenni.

/Váli Réka 12. A/

KENDARE BLAKE: VÉRBE ÖLTÖZÖTT ANNA

Történetünk egy nem épp átlagos sráccal kezdődik, Cas ugyanis egy „szellemirtó,” pontosabban egy bosszúálló, aki a gonosz szellemek felett ítéletet hoz. A fiú cseppet sem piskóta: családi vállalkozását apja halála után ő viszi tovább. Cas egy újabb megbízást kap, miszerint Anna Korlova a következő gyilkoló szellem, és vele kell végeznie. Ám Cas

meggondolatlanul cselekszik és néhány osztálytársát is bevonja, szóval kénytelen velük együttműködve dolgozni. Anna helyzete sajnálatra méltó, hiszen egy horrorisztikus kísértetház rabja, ahol kénytelen együtt élni a megölt emberek lelkeivel. Mindenki csak találgat és városi pletykákból merítkezik, hogy ki végzett a fiatal, alig 16 éves lánnyal. De mégis mi is történhetett vele? És miből gyűjti ember, sőt szellem feletti erejét? Kérdéseinkre a választ ebben a szuper, fordulatos és romantikával megspékelt könyvben keressük!

/Rabóczki Eliza 9. B/

GEDICHTEMPFEHLUNG

RILKE: ICH FÜRCHTE MICH SO VOR DEN MENSCHEN WORT

Falls wir noch Deutsche Literatur lernten, wäre der Name von Rilke uns bekannt. Weil es aber leider nicht so ist, lasst mich ein bisschen von ihm reden. Rainer Marie Rilke war ein deutscher Dichter und Schriftsteller, der auch als ein wesentlicher Vertreter der literarischen Moderne gilt. Seine Werke können dem Impressionismus und dem Symbolismus zugeordnet werden. Rilke verfasste zahlreiche Gedichte, Erzählungen, Aufsätze, Briefe und Übersetzungen. Einige von seinen bekanntesten Werken sind zum Beispiel „Der Panther,“ der ein Dinggedicht ist, und sein einziger Roman, „Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge.“

Ich persönlich möchte mein Lieblingsgedicht von ihm in Kürze analysieren. Der Titel ist „*Ich fürchte mich so vor den Menschen Wort.*“ Das Thema des Gedichts ist, wie das Lyrische Ich vor der Sprache der Menschen Angst hat. Es denkt, dass dadurch die Bedeutung

unvollständig wird und die Dinge den Sinn verlieren. In der ersten Strophe schrieb er darüber, wie die Menschen die Welt mit Worten aufteilen und begrenzen, indem sie „die Dinge“ eindeutig nennen. In der zweiten Strophe wird dargestellt, wie die Kenntnisse der Menschen es fast möglich machen, Gottes Geheimnis zu erkennen. Vielleicht hat das Lyrische Ich davon eine immer größere Angst. In der letzten Strophe redet das Lyrische Ich darüber, wie es immer auffordert, „von den Dingen“ fern zu sein, also von der begrifflichen Besitznahme abzulassen. „Die Dinge“ sprechen, bzw. singen, die Menschen sollen es nur zulassen.

Für mich ist dieses Gedicht sehr wichtig, weil ich mich selbst zwischen seinen Zeilen finden konnte. Als man jünger war, bin ich sicher, dass man genauso über die Welt dachte, wie Rilke es hier formuliert hatte. Ich persönlich bin noch manchmal der Meinung, dass es nicht unbedingt schreckerregend, sondern einfach unfassbar ist, dass man mit Wörtern alles sagen kann. Obwohl „diese Dinge“ nicht reden können, finde ich es so, dass wir ihre Stimme wegnehmen, jedes Mal, wenn wir sie mit einem Wort beschreiben.

/Brigitta Nagy 12. A/

RAINER MARIA RILKE: ICH FÜRCHTE MICH SO VOR DEN MENSCHEN WORT

Ich fürchte mich so vor der Menschen Wort.
Sie sprechen alles so deutlich aus:
Und dieses heißt Hund und jenes heißt Haus,
und hier ist Beginn und das Ende ist dort.

Mich bangt auch ihr Sinn, ihr Spiel mit dem Spott,
sie wissen alles, was wird und war;
kein Berg ist ihnen mehr wunderbar;
ihr Garten und Gut grenzt grade an Gott.

Ich will immer warnen und wehren: Bleibt fern.
Die Dinge singen hör ich so gern.
Ihr rührt sie an: sie sind starr und stumm.
Ihr bringt mir alle die Dinge um.

UNGARNDEUTSCHE SAMMLUNGEN

Als Ungarndeutscher Nationalitätenstipendiat konnte ich der Presse mehrmals ein Interview geben. Am 03. März war eine Reporterin und ein Kameramann von „Unser Bildschirm“ in Diósberény. Dort bereitet die Deutsche Minderheitenselbstverwaltung eine Übergabe des Heimatmuseums vor. Dabei habe ich geholfen, deshalb konnte ich ein Interview geben. Die Reporterin hat mich über meine Schule, über die Arbeit beim Heimatmuseum und auch über die Wichtigkeit der Traditionen gefragt. Das Heimatmuseum ist eigentlich eine Sammlung von alten Kleidern, Möbeln und Sachen, die im Haushalt der Ungarndeutschen vorkamen. Das Heimatmuseum ist wichtig für die Jugendlichen, weil sie ihre Wurzeln so kennenlernen können.

Am 05. April kam der Tolnatáj TV hier ins Gymnasium, sie wollten mit Schülern von den Nationalitätenklassen sprechen. Ich habe schon Erfahrungen mit der Presse, deshalb konnte ich wieder ein Interview geben. Diesmal fragte man mich über den Volkskundeunterricht. Die Volkskundestunden halten wir immer im Raum 9. In diesem Klassenzimmer befindet sich eine Sammlung von ungarndeutschen Gebrauchsgegenstände zum Beispiel: Kleider, Kochzubehöre, Bilder, Arbeitswerkzeuge. Dieses Zimmer wurde eingerichtet, damit die Schüler im Gymnasium in den Volkskundestunden der Vergangenheit näherkommen können.

Ich denke, diese Sammlungen sind sehr wichtig für uns Jugendliche, weil wir so das Leben unserer Ahnen kennenlernen können.

/Róbert Bräutigam 11. A/

/Zeichnungen: Levente Szajkó
und Kíra Kocsis 11. A/

DIE UNGARNDEUTSCHE SAMMLUNG VON JOSEF KISS

Jeder Mensch hat eine Leidenschaft. Manche singen, malen oder schreiben gern. Aber es gibt auch Menschen, die dem Sammeln viel Aufmerksamkeit schenken. Briefmarken, Servietten, Aufkleber. Das sind all Alltagsgegenstände, die Menschen im Laufe ihres Lebens sammeln. In diesem Artikel werde ich über einen Sammler schreiben, dessen Sammlung Vergangenheit und Gegenwart miteinander verbindet und uns einen Einblick in das Alltagsleben unserer Vorfahren gibt.

Josef Kiss lebt seit 35 Jahren in Deutschland. Dort hat er studiert und er unterrichtet heute in der Region, wohin die Deutschen aus Jink ausgesiedelt worden sind. Er hat sich einen alten Traum erfüllt: ein Bauernhaus in Jink zu renovieren, das er mit traditionellen deutschen Möbeln eingerichtet hat.

Die Motivation für seine Sammlung entstand, als er feststellte, dass Tischdecken, Trachten und Fotos verloren gingen: Händler nahmen alte Möbel billig mit und junge Leute wussten alte Wertgegenstände nicht zu schätzen. Sein Traum war schon immer, ein Bauernhaus mit alten und traditionellen Möbeln einzurichten. Schon als Kind war er erstaunt, wenn er in der Kirche Ungarndeutsche in Bauertracht sah. In Deutschland pflegt er auch gute Beziehungen zu den Vertriebenen aus Ungarn. Vorsichtig begann er sich umzuhören, wer noch alte Kleidungsstücke oder Möbelstücke hatte. Die ersten Sachen, die

er kaufte, stammten von einer Familie in Varsád, die alles verkaufen mussten, weil die Großeltern ins Altersheim gebracht worden waren.

Das Haus in der Rákóczi Straße ist eher eine Sammlung aus Batschka, Branau und Tolnau Komitaten, nicht nur aus Jink. Hier haben nur wenige Dinge überlebt, und an dem, was vorhanden waren, hingen die Eigentümer sehr. Über befreundete Händler kam er zum Beispiel an ein Zimmermöbel aus Szálka, eine echte Rarität, denn ein Schlafzimmer mit vier Schränken findet man nirgendwo. Er brachte eine Eckbank, einen Tisch, eine Kommode und noch andere Gegenstände aus verschiedenen Städten des Komitats. Zu diesen Orten gehören Pári, Felsőnána, Kalaznó, Szekszárd und Hógyész.

Sein Ziel war es, dieses Haus anders zu gestalten als das von Aladár Lackner gesammelte Heimatmuseum. Er wollte ein Zimmer aus der Zeit vor der Vertreibung nachbilden. Nach dem Fachwissen von Ethnographen ist der ethnographische Wert der Sammlung beträchtlich und es handelt sich um ein gut geführtes Hausmuseum. Die Sammlung von Josef Kiss bietet ein nahezu vollständiges Bild der deutschen Bevölkerung des Komitats Tolnau. Für seine aufopferungsvolle Arbeit zur Bewahrung des kulturellen Erbes der deutschen Volksgruppe in Ungarn und zur Erhaltung der deutschen Volkswerte und Traditionen des Komitats Tolnau hat er im Jahr 2022 einen Niveaupreis bekommen.

Für das Hausmuseum, das in diesem Jahr 30 Jahre alt ist, können wir, die jüngere Generation, sehr dankbar sein, da ein Teil der deutschen Bevölkerung in den Kleidungsstücken, Bildern, Möbeln und Gegenständen für immer erhalten bleibt. Allen traditionsinteressierten Einheimischen und Auswärtigen kann ich einen Besuch der Sammlung wärmstens empfehlen.

/Text und Zeichnung: Lili Bakonyi 11. A/

DEUTSCHES PANZER- MUSEUM IN MUNSTER

EINZIGARTIGER EINBLICK IN DIE GESCHICHTE
DER DEUTSCHEN PANZERARMEE

Das Deutsche Panzermuseum in Munster, bietet einen einzigartigen Einblick in die Geschichte der deutschen Panzerarmee. Es ist eines der größten und bedeutendsten militärtechnischen Museen Europas und zeigt die Entwicklung der deutschen Panzer von dem ersten Weltkrieg bis heute.

Das Deutsche Panzermuseum wurde 1983 eröffnet und hat seitdem über 150 Fahrzeuge, Waffen und andere militärische Ausrüstungen gesammelt. Das Gelände des Museums erstreckt sich über 9 Hektar und bietet den Besuchern interaktive Ausstellungen, Filmvorführungen und zahlreiche Terep-Modelle, die das Kriegserlebnis vermitteln.

Das Museum kann auf eine der größten und reichsten Sammlungen der Welt stolz sein, in der man die berühmten Tiger I und Tiger II Kampfpanzer, den Panther, das Sturmgeschütz III und den legendären Leopard 2 finden kann. Besucher können auch das riesige Monstrum des A7V Sturmpanzerwagen aus dem ersten Weltkrieg bewundern, eines der frühesten Beispiele der deutschen Panzerarmee.

Das Museum zeigt nicht nur die Militärtechnik, sondern auch das Leben der Soldaten und den humanen Aspekt des Kriegsgeschehens. Das Deutsche Panzermuseum in Munster spielt eine wichtige Rolle bei der Förderung des Dialogs zwischen Vergangenheit und Gegenwart und bietet für jeden Interessierten ein aufregendes und lehrreiches Erlebnis.

Planen Sie einen Besuch im Deutsche Panzermuseum in Munster und entdecken Sie die Geschichte und Technologie des Panzerkriegs, während Sie in die Entwicklung der deutschen Militärtechnik eintauchen.

/Andreas Eirich 11. A/

PANOPTIKUM - GANZ ZUM SEHEN GEHÖRIG

Das Panoptikum ist ein solches Museum, in dem berühmte Persönlichkeiten und historische Geschehnisse rekonstruiert werden. Die ersten Panoptiken in Europa erschienen im 19. Jahrhundert und wurden sehr schnell populär unter den Menschen, die sich für Kultur interessieren. Das berühmteste Wachsfigurenkabinett wurde von Madame Tussauds 1884 in London eröffnet.

In diesen Museen werden realistische Wachsfiguren von berühmten Personen gezeigt. Die Gäste können durch interaktive Ausstellungen einen bestimmten Zeitraum oder eine Person, ihre Geschichte, Gewohnheiten, ihre Kleider, ihre Lebensart kennenlernen. Die Panoptiken stellen nicht nur historische Personen vor. Orte, Gebäude, Geräte werden oft rekonstruiert, das kann den Gästen die Geschichte aus einem neuen Aspekt präsentieren.

Meiner Meinung nach sehen diese Wachsfiguren sehr realistisch aus. Fotos über eine Statue und über die echte Person können einfach miteinander verwechselt werden. Ist auch verständlich: Weltberühmte Künstler arbeiten an den Gussformen.

Ungarn hat verschiedene Panoptiken. Zum Beispiel Keszthely oder Tihany, aber auch ein Spital in Budapest, welches in einer Schlucht gebaut worden ist und im zweiten Weltkrieg bombenfest gemacht worden war. Es war gedacht, dass die wichtigen Politiker und Offiziere hier medizinisch versorgt werden oder

im Falle eines Bombenangriffs hier zur Sicherheit gebracht werden. In Keszthely wird es dargestellt, wie man einen in verschiedenen Zeitaltern und an verschiedenen Orten foltern konnte.

Zusammenfassend ist das Panoptikum eine interessante und spannende Art, Geschichte kennenzulernen und die Personen, die sie geformt hatten. Solche Museen sind allen empfohlen, die sich ein bisschen zur Vergangenheit nähern wollen und sie sind ein echtes kulturelles Erlebnis.

/András Kollár-Bozzay,
Zoltán Neubauer 11. A/

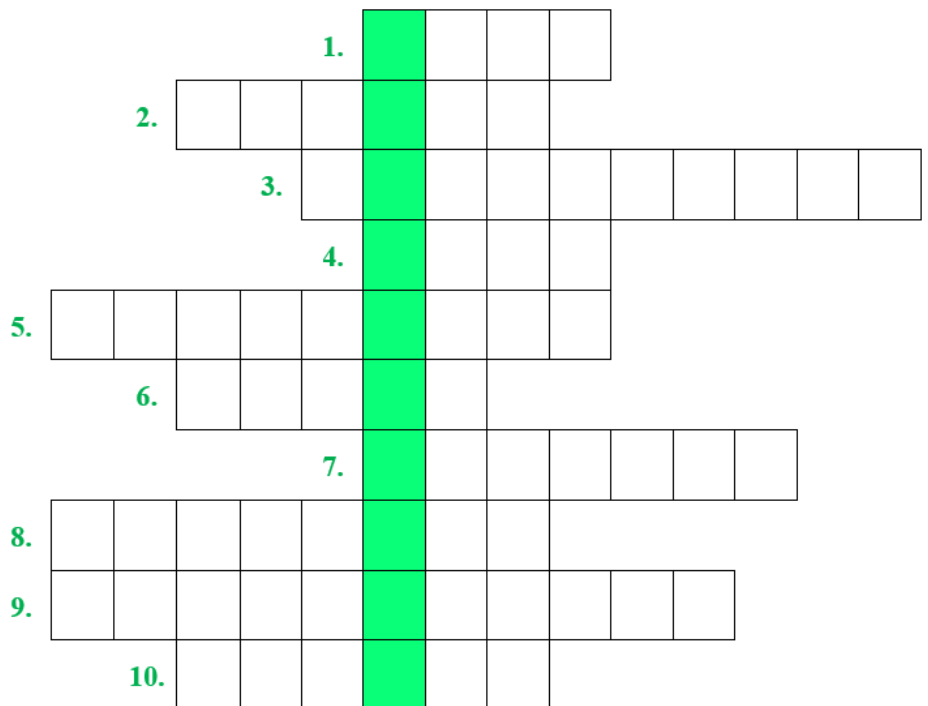

KERESZTREJTVÉNY

GYAKRAN GYŰJTÖTT TÁRGYAK

/Fotó: Buzás Krisztián 11. B/

MEGFEJTÉS: .....

1. Pici, kerek, és mikor esetleg leszakad a ruháról, elrakhatjuk a többi közé, ha gyűjtjük.
2. Tengerparton is sok található belőle.
3. Nagyvárosokból vagy külföldi országokból hozhatjuk haza, és legtöbbször egy konyhai háztartási gépre tesszük fel.
4. Buszon, vonaton, de még a moziba is veszünk ilyen, és van, aki ezt elteszi emlékébe.
5. Régen ezzel írtak, ma gyűjthetjük, ha egy állat elhagyja, és megtaláljuk.
6. Éles tárgy, amit evéshez is használunk, és főképp a fiúk gyűjtik (többes számban).
7. Sok kisgyerek minél többet szeretne belőle, aztán albumba vagy máshova ragasztják.
8. Evés közben, illetve utána használjuk.
9. Gyönyörű élőlény, szobában vagy nappaliban tökéletes dísz.
10. Kis, ragadós képecske és postán használjuk.

/Csapkovics Árnika 10. A/

az előző szám megfejtése: Transylvania

ÍRTÁK ÉS SZERKESZTETTÉK:

Bakonyi Lili	Gmehling Fanni
Bräutigam Róbert	Horváth Virgínia
Berényi Balázs	Kocsis Kíra
Csapkovics Árnika	Kollár-Bozzay András
Czechmeiszter Dorina	Nagy Brigitta
Eirich Andreas	Nagy Kristóf

Neubauer Zoltán	Szajkó Levente
Oszkó Katalin	Tillmann Vivien
Rabóczki Eliza	Váli Réka

RAJZOLTÁK:

Berényi Balázs
Bertus Alexandra
Bocsor Ágnes
Kocsis Kíra
Szajkó Levente
Tillmann Vivien
Varga Renátó

FÉNYKÉPEZTÉK:

Buzás Krisztián	Oszkó Katalin
Nier Áron	Tillmann Vivien

FŐSZERKESZTŐK:

Oszkó Katalin
Csapkovics Árnika
Neubauer Zoltán

CÍMLAPFOTÓ:

Oszkó Katalin

BELSŐ BORÍTÓFOTÓK:

Oszkó Katalin, Buzás Krisztián

HÁTSÓ BORÍTÓ:

Bertus Alexandra

TANÁRAINK:

Szűcs Rozália
Bán Tamás
Szegetes Zsuzsa

Domokosné Zsiga Mónika
Témer Zsuzsanna

TOLNAI LAJOS GIMNÁZIUM
WWW.FACEBOOK.COM/TLGIMI
WWW.HISK.HU